

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1933.

SOVJETI POTEGLI V AZIJATSKOJUVI VRTINEC

Napad na konzulat v Tientsinu izzval oster protest iz Moskve

JAPONSKO PRODIRANJE PROTI JUGU

Takoj, 3. avg. — Japonska vlada je danes odklonila vsako odgovornost za napad na ruski konzulat v Tientsinu, objubil pa je, da bo v bodoče štela ruske konzulate na Kitajskem.

Moskva, 3. avg. — Sovjetsko časopisje silno mlati po japonskih militaristih, katero dolži, da hoče za vsako ceno privleči Sovjetsko unijo v oborožen konflikt.

Sanghaj, 3. avg. — Sovjetska misija v Japonska sta se večeraj zapletli v oster diplomatski konflikt, ki ima lahko dalekosežne posledice. Konflikt je direktno v zvezi z japonsko invazijo kitajskih severnih provinc.

Veča skupina ruskih belogardistov, pomešanih z japonskimi vojniki, je večeraj udrla v sovjetski konzulat v Tientsinu, razbil v njem premo in odpeljala iz njega arhive v tovornih avtih. Konzulat je bil ob času napada prazen, kajti podkonzul Smirnov je bil obveščen, kaj prihaja napad na njegov urad; zahteval je zaščito. Ker pa so Japonci v tem času že prevzeli kontrolo nad mednarodno kolonijo, je bila zahteva ruskega podkonzula izročena japonskemu vojaškemu poveljstvu, toda Japonci so enostransko ignorirali apel Smirnova. Poslanik Bogomolov je zahteval, naj Japonci takoj vrnejo uporabne arhive.

Medtem je že bila sovjetska vlada v Moskvi obveščena o napadu in naslovila je na japonsko vlado oster protest zahtevajoč polno zadostitev s takojšnjim aretiranjem oseb, ki so izvršile napad na konzulat. Japonci militaristi pa vztrajajo, da se ta stvar prav nič ne tiče njih in smatrajo sovjetski protest za "našil" ali razžalitev njihove armade, ker Rusi dolže njihovega častnika, da je vodil napad. Japonci pravi, da je napad delo ruskih emigriranih, katerim so pomagali Kitajci "vesekakor z namenom, da izvozijo konflikt med Japonsko in Rusijo". Konkretno pa je odgovorni zastopnik japonske armade v Tientsinu je priznal, da so med napadalcem "lahko bili tudi neodgovorni japonski fanatiki".

Uradna sovjetska častniška agencija Tass je večeraj poročala iz Moskve, da se je napad na sovjetske konzulate v Tientsinu, Sanghajju in drugod na Kitajskem skahal že pred tedni v Mandžukiju z namenom, da japonski militaristi dobe dokumentarne dokaze za zvezo sovjetov s Kitajci. Ruski konzulat v Sanghajju je danes močno zastrašen.

Sanghaj, 3. avg. — V zadnjih 48 urah ni bilo posebnih bojov v severni Kitajski, toda japonski vojaški letalci so bili aktivni vse tje. Večeraj so bombardirali dve mestni v provinci Santung, 200 milj južno od Tientsina. Spopadi s kitajskimi gerilci se nadaljujejo v Tientsinu in drugih mestih. V okolici Peipinga so Japonci raztegnili operacije do

Letos počivamo—toda pripravimo se na nove kampanje!

Napredek v oddelku odraslih članov SNPJ v prvi polovici tega leta

Letos je naše konvenčno leto, v katerem počivamo kot je pri SNPJ že navada. Razen kratke lokalne kampanje v konvenčnem mestu Clevelandu se nismo letos še razgibali kot bi bilo potrebno. Kljub počivanju je oddelk odraslega članstva SNPJ avtomatično porasel v prvi polovici leta 1937 in 30. junija je pokazal 396 članov porastka. Ne moremo se pa pohvaliti z mladinskim oddelkom, ki je v prvi polovici tega leta spet nekoliko nazadoval. Člani mladinskega oddelka doraščajo in v velikem številu prestopajo v oddelk odraslih, vsled česar bi morali biti nadomeščeni z novimi člani.

Dne 30. junija 1937 je SNPJ štela v obeh oddelkih 49,496 članov. Finančni napredek SNPJ je stalen. Kljub velikim stroškom, ki jih je imela SNPJ v prvi polovici tega leta s konvencijo, je premoženje jednote v istem času naraslo za \$136,224.25.

Dne 30. junija 1937 je skupno premoženje SNPJ znašalo \$7,168,106.34.

Bratje in sestre! Na delo za mladinski oddelk SNPJ, da bomo do konca tega leta prekoračili število 50,000 članov!

TAJNISTVO.

Domače vesti

Zborovanje gl. odbora SNPJ

Chicago. — Te dni bo na delu v gl. uradu SNPJ gl. nadzorni odsek, ki pregleda račune za prvega pol leta. Prihodnji ponedeljek bo imel sejo gl. gospodarski odsek, prihodnji torek se pa začne polletno zborovanje gl. odbora. To bo prvo zasedanje novega gl. odbora SNPJ, ki je bil izvoljen na zadnji konvenciji v Clevelandu.

Stavka, katero so drugi zakrivilli

Iz južnega Illinoisa. — Pogajanja med PMA in takozvano Coal Producers' asociacijo, ki so trajala od zadnjega februarja, so se 31. julija razbila, nakar je PMA oklicala stavko za svoje člane iz razloga, ker družbe nečejo podpisati nove pogodbe. Voditelj PMA dožlje za ta polom Lewisovo unijo, ki je "največji izdajalec", nadalje CIO, ki "prejema navodila iz Moskve", kličejo pa na pomoč Boga, naj bi jim pomagal ob tej težki uri, da bi magdnoje čim prej podpisali pogodbo.—Opazovalec.

Dve smrtni nezgodi v Clevelandu

Cleveland. — V soboto popoldne je avto povozil 15-letnega Johna Roziča, ko se je deček vozil s kolesom. Drugi dan je deček umrl v bolnišnici za poškodbo mišic. Zapušča starše in brata.—V nedeljo večer je pa avto podrl 48-letno Jennie Turk. Ko so jo pripeljali v bolnišnico, je bila že mrtva.

Stavka in izpor v trgovinah v Tacomi

Tacoma, Wash. — Devet tujkajšnjih veletrgovin se je zvezalo in izpilo 700 delavcev. Do izpore je prišlo po skrahanju kolektivnega pogajanja med trgovinami in Retail Clerks unijo ADF in po oklicanju stavke pri Peoples Store Co. Izpora so se poslužile J. C. Penny, Montgomery Ward, Stears Roebuck, Rhodes, Fisher, Kress, Metropolitan in dve trgovini Woolworth Co. Pričakovale so, da bodo z unijo lahko opravile vsled CIO in ADF. Računale pa so brez krmarja, ker je organizirano delavstvo takoj formiralo enotno fronto. Unija klerkov ima 1780 članov, pred dvema leti jih je imela le 50.

Kalgana na severu, ki se nahaja tik ob velikem kitajskem zidu. Prvi oddelki centralne kitajske armade so dospeli do Tehčava na meji provinc Hopei in Santung, toda z Japonci se niso prišli v dotiko.

Helsingfors, Finska, 3. avg.

Iz Moskve je prišla vest, da bo sovjetska Rusija pomagala Kitajski. Kitajski poslanik v Moskvi je imel zadnje dni dolgo konferenco z Litvinovom, sovjetskim komisarjem zunanjih zadev, nakar je brez odloga odpoval domov.

Greenova vojna proti častniškarski uniji

Jalov poskus za razdvojitve čikaškega gilda

Chicago. — (FP) — Če bodo organizatorji Ameriške delavske federacije povsod imeli tak uspeh v kampanji za razcepitev častniškarske unije kakor ga imajo v Chicagu, se bodo lahko sklicevali na neko število članov, toda ne na organizacijo. Bill Green je poslal v Chicagu svojega "najboljšega" organizatorja v osebi Wm. Schoenberga, da razbije častniškarsko unijo. Ko je baje dobil 60 članov, sta zadnje dni s predsednikom Čikaške delavske federacije Johnom Fitzpatrickom sklicala sejo ali shod čikaških reporterjev. Udeležba je bila — niča. Razen Fitzpatricka, Schoenberga in šestih reporterjev, katere so bossi poslali, da poročajo o shodu, se ni pokazala v dvorani niti ena oseba. Shod je bil kompleten fiasko.

Vse drugače pa je bilo prošlo nedeljo na članski seji častniškarskega gilda, katere se je udeležil tudi Hayward Brown, gl. predsednik unije. Kljub temu, da se je seja vršila v nedeljo popoldne, je prišlo skupaj nad 200 članov, ki so Brounu pazno sledili. Govoril je o vprašanjih, ki bodo na članskem referendumu, največ o CIO, kateremu se je častniškarska unija pridružila po zaključku sentlouiske konvencije meseca junija. Rekel je, da bi se morali častniškari vrniti v Ameriško delavsko federacijo kakor polti kužki, ako bi se članstvo izreklo na referendumu za odstoj od CIO.

Tehnično je častniškarska unija še vedno članica ADF, ker še ni bila izključena. Po čikaškem fiasku je šel Greenov organizator v St. Louis, kjer namerava poskusiti svojo srečo. V St. Louisu so častniškari dobro organizirani.

Poljski list priporoča kralja; zaplenjen

Variava, 3. avg. — Tukajšnji dnevnik "Wieczor Warszawski" je bil večeraj zaplenjen po cenzurji, ko je objavil apel na vlado, naj ponudi poljsko kraljevsko krono angleškemu vojvodi Kentakemu, najmlajšemu bratu angleškega kralja Jurija VI. Zadnje čase se je pojavilo močno monarhistično gibanje v poljski republiki.

Naciji zaprli pastora; imenoval je Krista žida

Berlin, 3. avg. — Dr. Otto Di-bellus, protestantski pastor, je bil večeraj aretiran, ko je objavil odprto pismo, v katerem pravi, da je bil Kristus židovskega rodu. Nacijska vlada je prepovedala protestantom kakor katolikom v Nemčiji učiti, da je bil Kristus žid.

Mornarji na Velikih jezerih pristopajo v CIO

Milwaukee. — Prvi teden kampanje nove National Maritime unije CIO je pristopilo v organizacijo moštvo 19 parnikov, ki vozijo rudo po Velikih jezerih. Unija pravi, da ima že nad 40,000 članov v vzhodnih in južnih pristaniščih.

Verska vojna v Jugoslaviji narašča

Demonstracije proti vladi in katoliški cerkvi

Belgrad, 3. avg. — Vojna arbske pravoslavne cerkve proti konkordatu s katoliško cerkvijo je zadnje dni izzvala kabinetno krizo. Pravoslavcem so se zdaj pridružili tudi mohamedanski Srbi in začeli napadati konkordat in katolike.

Kabinetna kriza je nastala, ko se je izvedelo, da je trgovski minister Verbančić, ki je katoličan, prisostvoval zadnji četrtak pogrebu pravoslavnega patriarha Varnave. To je povzročilo, da so trije ministri — Ljubomir Marić, minister vojne, Dragiša Cvetković, minister justice in dr. Mehmed Spaho, muslimanski minister komunikacij — podali ostavko. Ministrski predsednik Sojadinović je nato poskušil, da vlado reorganizira, če bo mogoče.

Demonstracije proti vladi in katoliški cerkvi se razširijo po vsej Srbiji, Bosni in Hercegovini. Mnogo katoliških cerkva in privatnih katoliških hiš je bilo že demolariranih.

Jugoslovanski fašisti so izdali letak, v katerem izjavljajo, da podpirajo pravoslavne cerkev in v katerem srdito napadajo vlado in konkordat s Vatikanom.

Topniški in letalski boji na Španskem

Vladini piloti je bombardirajo Frankova letališča

Madrid, 3. avg. — Fašistični topovi so večeraj nekaj ur bombardirali Madrid z zapadne strani in njihove granate so ubile nekaj oseb. Bombardiranje je bilo menda odgovor na vladine baterije, ki so večeraj zjutraj posule z granatami fašistične postojanke. Drugače ni nič posebnega na madridski fronti.

Vladine letalske eskadre so bile ves dan aktivne nad fašističnimi bazami, posebno nad letališči. Bombardirale so letalske postaje v Salamanci, Burgosu in Don Juanu v provinci Leonu. Samo na eni postaji v Leonu je bilo 12 fašističnih letal uničenih.

7000 tekstilnih delavcev zastavkalo v Kanadi

Montreal, Que., 3. avg. — Sedem tisoč delavcev v osmih tovarnah Dominion Textile Co. je danes zastavkalo. Stavkarji so člani Katoliške zveze tekstilnih delavcev, ki je pridružena Narodnim katoliškim sindikatom. Prizadete tovarne se nahajajo v šestih mestih province Quebeca in delavci zahtevajo višjo mezdno in druge boljše delovne pogoje.

8000 voznikov zastavkalo v Philadelphiji

Philadelphia, Pa., 3. avg. — Unija voznikov avtomobilov, podružnica Ameriške delavske federacije, je večeraj poklicala v stavko 8000 voznikov, ki razvažajo sadje, pohištvo in drugo blago. Stavka je v znak simpatije s stavkojočimi vozniki, ki so uposleni pri tvrdkah, katere imajo kontrakt z Atlantic & Pacific Tea Co.

MASTNE PLAČE INDUSTRIJSKIH VELEMAGNATOV

Lani je Girdler prejel \$175,000, Chrysler pa \$200,700

DELAVSKE PLAČE NISO NITI SENCA

Washington. — (FP) — "Visoke" plače avtvnih in jeklarskih delavcev, o katerih je časopisje toliko kričalo v zadnjih stvkih, niso niti senca v primeri s mastnimi plačami velekapitalistov. So komaj drobtinica.

Notorični Tom Girdler, ki je odgovoren za umor 19 delavcev (zadnja žrtve je umrla v Cantonu, O.) v tekoči jeklarski stavki, je lani prejel kot predsednik Republic Steel Corp. \$175,000 plače. Družba sama je napravila \$9,586,922 profita, kot je razvidno iz poročila zvezne borsne komisije.

Chrysler Motor Co. pa je lani plačala svojemu predsedniku Walterju P. Chryslerju \$200,700, njeni profiti pa so znašali nad 62 milijonov (\$62,100,542).

Zvezna borsna komisija je objavila tudi poročilo Du Pontove firme, iz katerega pa ni razvidno, koliko so znašali profiti te družbe niti plače njenih uradnikov. Profiti in plače Du Pontove municijske dinastije so morale biti vseokrog velike. Družba je lani izplačala 47 glavnim uradnikom \$2,879,042 samo v obliki komišna, ki je znašal \$61,982 na osebo.

Enako velike profite izkasujejo tudi druga velebizniška podjetja. Kljub temu pa kapitalisti kriče kot jesiharji, da delavstvo ograža biznis s svojimi kampanjami in stavkami. Zvezni trgovinski tajnik Daniel Roper je zadnje dni rekel, da je ta krič za javno konsumcijo, ker kapitalisti privatno priznavajo, da je biznis zelo dober.

Akcija v kongresu za svobodo Mooneyja

Pridružil se ji je tudi senator McAdoo

Washington. — (FP) — Tukajšnji odbor, ki deluje za oprostitve Toma Mooneyja, je pridobil tudi kalifornijskega senatorja W. G. McAdooja za Murray-O'Connellovo resolucijo, s katero naj bi kongres apeliral na kalifornijskega gubernerja, da oprosti Toma Mooneyja iz ječe, v kateri se po krivem nahaja že nad 21 let.

McAdoo je že 27. senator, ki se je izrekel za to resolucijo. Obilubil je tudi, da bo šel pred zvezni justični odsek in ga urgiral, naj se izreče za resolucijo. On je prvi kalifornijski senator, ki je priznal, da se Mooneyju godi krivica. Vzelo ga je dolgo časa. Opazovalci pravijo, da je McAdoo prišel do tega zaključka radi velikanskega protestnega shoda v San Franciscu ob 21-letnici Mooneyjevega zapora in pa, ker bo McAdoo iskal ponovno izvolitev prihodnje leto.

V nižji zbornici je v teku tudi akcija, s katero naj bi se kongres izrekel za zvezno preiskavo Mooneyjevega slučaja. Komisijo naj bi imenoval Roosevelt. To akcijo podpirajo tudi štirje kalifornijski kongresniki — Izac, Voorhis, Scott in T. F. Ford.

Čikaška poštna hranilnica dosegla rekord

Chicago, 3. avg. — Vsota vlog v čikaški poštni hranilnici je 30. junija, ob koncu fiskalnega leta, znašala \$101,189,137. To je najvišja vsota v zgodovini te hranilnice. Vseh vlog je \$28,756.

Pinkertonci izgnani iz Minnesote

Governer odrekel špijonski agenciji poslovnic

St. Paul, Minn. — (FP) — Vse minnesotsko delavstvo je pozdravilo korak gubernerja Benzona, s katerim je dal breo Pinkertonovi detektivski in štrajkolomski agenciji. Agenciji je odrekel državno poslovnic, kar pomeni, da ne bo mogla več poslovati v Minnesoti. Stara poslovnic je potekla 11. julija.

Svojo akcijo je oprl na evidenca, katero je zbral La Follettov senatni odsek za civilne svobodščine proti tej agenciji. "Pinkertonova služba obstoji večinoma iz vohunstva proti organiziranemu delavstvu," pravi Benson v svojem odklonilnem odloku. "Aktivnosti te agencije smatram za škodljive splošnemu dobrotitju našega ljudstva." Pravi tudi, da kljub oglašanju, v katerem agencija zanika štrajkolomatvo, "je že mnogokrat poslala stavkolomce svojim klientom."

Delavski voditelji in unije iz vse države so gubernerja poplavili s telegrami, v katerih mu čestitajo. Zgodilo se je prvič, da je kakšen governer odrekel poslovnic kakšni špijonski in štrajkolomski agenciji.

Splošna stavka v svilni industriji

Oklicana bo na vzhodu sredi avgusta

New York. — (FP) — Sredi avgusta bo oklicana splošna stavka v svilni industriji, ki je v glavnem koncentrirana v treh državah — New Yorku, New Jerseyju in Pennsylvaniji. Pričakuje se, da bo šlo v stavko 75,000 delavcev.

Za splošno stavko se je odločil tektilni organizatorični odbor CIO, kateremu načeluje Sidney Hillman, predsednik Amalgamated Clothing Workers unije, radi kaotičnih razmer v industriji. Odbor upa s to akcijo forsirati tudi podjetnike v skupno organizacijo in se nato s njimi pogoditi za splošno lestvico, ki naj velja za vso industrijo.

Plače v tej industriji so zdaj neverjetno nizke — med najnižjimi v deželi. Tekstilna unija zahteva od podjetnikov minimalno plačo \$18 na teden, zvišanje mezd od pet do deset odstotkov in uvedenje 40-urnega tednika. Tla za splošno stavko pripravljajo 28 organizatorjev, ki so se organizirali nad polovico delavcev. V Penni jim pomagajo tudi krajevne rudarske unije. Kot proroči, so stavki naklonjeni mnogi podjetniki, ki žele potegniti industrijo iz kaosa.

Bela Kun, ogrski vodja, aretiran v Rusiji

Moskva, 3. avg. — Bela Kun, ogrski boljševiški vodja, ki je leta 1918 vodil trimesečni komunistični režim na Ogrskem, je bil zadnje dni aretiran kot zarotnik proti sovjetom, toda podrobnosti niso znane. Kun, ki je bil svoječasno visok uradnik v Rusiji in član eksekutivne tretje internacionale, je bil zadnja leta degradiran na neznatno službo, pred nekaj meseci je pa docela izginil iz ruske javnosti.

Rudarji v Minnesoti izvolili unijo CIO

Hibbing, Minn., 3. avg. — CIO je danes izvojeval svojo prvo zmago v okrožju železnih rudnikov v Minnesoti. Rudarji v tukajšnjih štirih rudnikih International Harvester Co. so z veliko večino izvolili CIO za svojega predstavnika pri pogajanjih pred federalnim delavskim odborom.

UNIJA AVTNIH DELAVCEV PRED KONVENCIJO

Na konvenciji bosta dve struji

PROGRESIVCI IN UNITARCI

Milwaukee. — (FP) — Pričakuje se, da bo prihodnja konvencija unije United Automobile Workers of America štela od 1500 do 2000 delegatov. Prične se v tem mestu dne 28. avgusta in bo trajala pet ali šest dni.

Delegatje se grupirajo okoli dveh kandidatnih list za glavne uradnike unije in okrog dveh programov. Predsednik Homer Martin in tajnik-blagajnik George Addes sta na obeh listah, kakor tudi Richard Frankenstein. Ena skupina se naziva "progressivci", druga pa "unitarce" (unity).

Glavne diference med obema skupinama se sudejo okrog unifikacijske smernice. Progressivna skupina, katere duša sta Martin in Frankenstein, je za čim večjo centralizacijo unije v rokah glavnega predsednika in za izločenje levicarjev iz plačanih pozicij — organizatorjev in drugih.

Unitarska skupina, ki je pod vodstvom podpredsednika Wyndhama Mortimerja in Ed. Halla, je za "demokratično" centralizacijo unije uprave v rokah predsednika, podpredsednikov in tajnika-blagajnika. Agitira tudi za večjo avtonomijo krajevnih unij in proti političnim diskriminacijam pri nastavljanju organizatorjev, kar smatra za antitirdečarsko gonjo.

Glede bossovskih govor, da bo v uniji prišlo do raskola, se temu obe skupini smejeta. Progressivci kot unitarce pravijo, naj o smernicah določi konvencija, da bo šla avtna unija lahko naprej z delom za organiziranje Forda, izboljšala pogodbe pri General Motors, Chryslerju in drugih manjših družbah, kakor tudi s obširnimi vajgoinim in medicinskim programom, katerega je pričela lansko leto. Tudi o sodelovanju s CIO za organiziranje delavcev v industrijah masne produkcije ni med avtnimi delavci nobenih diferenc.

Kongres posvetil na tuje 'lobiste'

Propagandisti tujih vlad se bodo morali registrirati

Washington, 3. avg. — Vaak propagandisti tujih vlad v Združenih državah se bo moral registrirati pri državnem tajniku, ako tudi senat sprejme zakonski osnutek kongresnika McCormacka iz Massachusettsa. V nižji zbornici je bil sprejet soglasno.

Zakonski osnutek za registriranje tujih "lobistov" je bil izdelan kot rezultat preiskave kongresnega odseka pod vodstvom McCormacka. Osnutek ne prepoveduje Združenim državam škodljive agitacije, marveč skuša le doseči propagandiste v službi tujih vlad ter njih aktivnosti podvreči žarkometu. Poleg registriranja pri državnem tajniku bodo morali tudi navesti ime delodajalca, plače, pogoje in namen njih aktivnosti.

Kongresnik McCormack je rekel, da je preiskava odkrila, da uposlujejo propagandiste konzulji tujih vlad in da aktivnosti teh agentov "ne bi prestale skrbne preiskave. Prepričan sem, da jih bo stalna publiciteta odvrnila od njih zločestnega delovanja." Teh propagandistov imajo veliko v službi posebno fašistične države.

Gibanje naših društev v Minnesoti

Minnesota federacija naših društev si prizadeva vzbuditi zanimanje med rojaki za slovensko narodno podp. jednodružno društvo "Iron Range", kateri se vsilijo naši rojaki. Leta se je tak piknik vršil na Gilbertu v nedeljo, dne 25. julija s primernim programom, katerega je otvoril br. Lupec in kateri je bil delno pokvarjen od vročine. Skoda, ker do sedaj še nismo mogli človeku kontrolirati, ki je večkrat bolj "murti" kot človek sam, da bi take sitnosti preprečili. Vzlic temu neprijetnemu incidentu je bilo razpoloženje članov ter prijateljev naše delavske podporne organizacije izredno dobro, ker vsi so postal zelo krasen, čestovito nekoliko hladni, in prosta zabava je sledila dolgo v noč.

Udeležba na pikniku bi bila lahko boljše kot je bila, čemur so narobe precej krivo pomanjkanje oglašanja. Opažati je, da v nekaterih krajih naši člani ne poznajo posebne važnosti na oglašanje svojih priredb, katere so v tem oziru bolj praktične in nič ne bi škodilo, če jo tudi starejši člani v tem posnemaju. Društva ali federacije lahko imajo še boljše programe ob svojih priredbah, toda če javnost zanje ne ve, niso posebne pomena. Potrebno je, da se člani zavedajo tega. Bolje je z veselico ali piknikom počakati mese dni in medtem časom dobro oglašati, kakor nekaj prireditelj v naglici in brez dobre reklame. Na ta način se denar, katerega jedota plača za pota govornikom in agitacijske svrhe, tudi bolj primerno investira. Program na pikniku v Gilbertu je bil z delavkega stališča in tudi za člane naše jednote vreden boljše poseta.

Naslednji večer — na željo članstva društva 69 v Evelethu, Minn. — je bil v naglici sklican shod v novem domu društva SNPJ, kateri je bil izredno dobro obiskan, za kar gre zaslužno tamošnjim našim članom in radiopostaji na Chisholmu, Minnesota, katerega je pri svojem opoldanskem programu v ponedeljek dobro oglašala, za kar je poskrbela sestra Ambrozich iz Eveletha. Po končanem govoru sva se z ženo prav bratako in prijateljsko zabavala v družbi starih znancev in prijaznih bratov ter sester.

Dom članov naše jednote v Evelethu je prijazno in okusno urejeno zbirališče, kakršnih se ne najde posebnost veliko po deželi in napravi na človeka zelo dober vtis.

Zadovoljstvo med člani stare in nove generacije, odkar imajo svoje prostore je veliko in o beta se — kot so me oboji zagotavljali — več življenja v kulturnem oziru ter boljše agitacija za našo jednoto v bodočnosti, kot je bila v preteklosti.

Bratje in sestre v Minnesoti! Slovenska narodna podpora jednota je bila ustanovljena v interesu njenega članstva, delavstva, to je vas! Zato je tudi vaša dolžnost, da agitirate zanjo povsod in ob vsaki priliki.

Končno se z ženo iskreno zahvaliva bratom in sestram za gostoljubnost, ki so nama jo izkazali za časa bivanja med njimi, posebno še družinama Zganjar na Gilbertu in Ambrozich na Evelethu, in jaz še posebno federaciji za suvenir.

Skušajmo vsi, kolikor je v naših močeh, storiti za procvit in napredek te naše bratake podporne delavske ustanove!

F. A. Vider, gl. tajnik.

Stavka za zaprto delavnico nelegalna!

Newjersejski sodnik skuša zaobrtni tok razvoja

Newark, N. J. — (FP) — Vaska stavka za zaprto ali unijsko delavnico je nepostavna po mnenju takojšnjega sodnika M. L. Berryja, ki je zadnje dni izdal injunkcijo proti sedmim unijam Ameriške delavske federacije, ki so odklice stavko pri International Ticket Co.

In ker je taka stavka nepostavna, je nepostavna tudi pike-tiranje in vse druge stavkovne aktivnosti po odredbi tega sodnika. On v injunkciji tudi pravi, da je "pogodba, ki določa zaprto delavnico, nepostavna in se je ne more enforcirati."

V prošlem stoletju, posebno v začetnem štadiju delavskega gibanja, so se ameriška in tudi angleška sodišča zatekala k silnemu legalnemu nazoru in mnogo desetletij prepovedovala sploh vsako stavko. Delavstvo je v neprestanli boji končno razbilo ta nazor in izvojevalo pravico do stavke tudi na sodiščih. Sodnik Berry ga zdaj hoče potisniti nazaj v dobo, ko je bilo popolnoma brezpravno. Svoj edikt je oprl na sledečo legalno bazo: "Čeprav se bo kakšnemu posamezniku ali razredu zdela odvrtna izjava, je vseso treba priznati, da smo mi kapitalistična dežela, katere bogastvo je bilo zgrajeno na nazoru privatne lastnine in v njej zapodnenih individualnih pravic. In dokler bomo obstajali kot kapitalistična dežela, toliko časa morajo sodišča protektirati te pravice, ako naj obstoji vlada in "law and order." Na podlagi našega temeljnega zakona so pravice privatne lastnine upravičene do enake protekcije kakor individualne pravice."

Na podlagi te legalistične fikcije, na kateri sloni ves profitni sistem, hoče sodnik Berry zavrniti ves tok modernega razvoja. Po tej fikciji nima delavstvo nobenih pravic, ker so njegove pravice do dela, organizacije in do izboljšavanja življenjskih pogojev v stalnem konfliktu s pravicami privatne lastnine.

V praktičnem življenju je dogma, "da so pravice privatne lastnine upravičene do enake protekcije kakor individualne pravice," gorostasna kontradikcija. To je najbolje demonstrirano v sodnikovi injunkciji, s katero popolnoma zanikava vse "individualne pravice" štrajkarjem in tudi krši Wagnerjev delavski zakon, ki delavstvu izrecno dovoljuje stavke tudi za zaprto delavnico. Ta odlok je združil vse delavske unije v New Jerseyju, ADF in CIO, ki se bodo skupno borile proti ediktu.

Odprta vojna med CIO in ADF v pristaniščih

New York. — Za pristaniščne in mornarske delavce se je med Odborom za industrijsko organizacijo in Ameriško delavsko federacijo pričela odprta vojna v pristanih na vzhodu in jugu. Na čelu boja ADF je Joseph P. Ryan, predsednik unije pristaniščnih delavcev, ki je v tem boju prevzel vodstvo tudi nad mornarsko unijo ADF. V nasprotnem taboru je mlada National Maritime unija, ki je nastala kot posledica revolte članstva proti birokratičnem in reakcionarnem vodstvu mornarske unije. Zda se je obrnila tudi na člane Ryanove unije, katere poziva na pridružitve k CIO.

Kapitalist potrošil skoraj dva milijona proti stavki

Washington. — James H. Rand Jr. osiroma Remington-Rand Co., kateri on načeluje, je potrošila nad \$1,700,000 za razbitje zadnje stavke v svojih sedmih tovarnah. Stavko je vodilo več unije ADF in je trajala skoraj deset mesecev. Randu jo je pomagal razbijati štrajkolomski vrvak Pearl Bergoff, ki je z njim vred obtožen krašenja zvezne postave, ki prepoveduje prevažanje skebov iz ene države v drugo. Te številke je objavila zvezna borzna komisija, pri kateri je Remington-Rand, ki izdeluje pisalne stroje in uradniško pohštvo, zaprosila za dovoljenje za izdajo novih bondov.

Clevelandski policijski načelnik v službi Girdlerja

Cleveland. — Clevelandski policijski šef Elliot Ness je po zadnjem policijskem in skebakem navalu na stavkarje pri Republic Steel, v katerem je bil eden delavec ubit, še tesneje podprl družbo. Enostavno je prepovedal vsako piketiranje v bližini tovarne. Ta "bližina" znaša 1500 čevljev ali skoraj ena tretjina milje.

Tovarniške volitve jeklarskih delavcev

Chicago. — Na odredbo zveznega delavskega odbora se bodo dne 7. avgusta vršile tovarniške volitve pri Calumet Steel Co. med jeklarsko unijo CIO in kompanijsko "neodvisno" unijo. Z jeklarsko unijo je družba podpisala pogodbo, potem pa je pričela proti nji rovariti z "neodvisno" unijo, naker je unija CIO zahtevala tovarniške volitve.

Unija CIO zmagala pri volitvah

Washington. — Pri tovarniških volitvah pri RCA Communications Inc. se je 336 delavcev izreklo za American Radio Telegraphists Association, ki je pridružena k CIO, in 121 proti. Unija je od zveznega delavskega odbora že dobila mandat kot edina predstavnica delavcev pri tej družbi.

Društvene vesti

Royal, Pa. — Društvo št. 263 poziva vse svoje članstvo, da se gotovo udeleži redne seje na 8. avgusta, kajti ta seja bo važna in je treba, da ste vsi navzoči.

Anton Sadar, predsednik, Martin Spollar, tajnik.

Springfield, Ill. — Piknik društva 47 je povojno izpadel. Udeležba ni bila baš velika, smo pa navzoči pridno gasili žejo. Odbor se zahvaljuje vsem udeležencem.

Jakob Bezgovšek.

Cleveland, O. — Naznanjam članom društva Vipavski Raj št. 312 SNPJ, da sem se preselil na 13704 Chautauqua st. Prosim, da se v društvenih zadevah obračate na moj novi naslov.

John Strancar, tajnik.

Delavske unije pospešile trgovino

Organiziranje delavcev prineslo zvišanje kupne sile

Washington. — (FP) — Unioniziranje delavcev blagodejno vpliva tudi na biznis, pravi Ameriška delavska federacija v svojem mesečnem bizniškem pregledu. Biznis ima koristi v tem, ker organiziranje delavcev pomeni višje plače in večjo kupno silo.

Federacija pravi, da je z organiziranjem velikega števila delavcev v prvi polovici tega leta imel velike koristi tudi ves biznis, ker je zvišana kupna sila nekoliko uravnovesila produkcijo in distribucijo in s tem vsaj začasno odvrnila potop v novo krizo.

Po federacijskem poročilu so se v prvih štirih mesecih tega leta zvišale plače in kupna sila za štiri cente na uro — od 60 do 64 centov, kar je šest centov več kakor so znašale povprečne plače v istem času lani. Unioniziranje je preprečilo tudi podaljšanje delovnika.

Povprečni tedenski zaslužek v letošnjem juniju je znašal \$24.51, lani pa \$22.59 v istem mesecu. Od 1933 so se plače zvišale za 33.5%, kar pa ne pomeni, da so delavci toliko na boljšem. V tem času se je namreč tudi vse močno podražilo, toda ne toliko kolikor znaša mezdno zvišanje. Federacija pravi, da je faktična kupna sila ameriškega delavstva od 1933 narasla na 7.8%.

Kdo narekuje "svobodo tiska"?

Washington. — Odgovor na vprašanje: kdo narekuje ali kontrolira svobodo tiska, je: Veliki oglaševalci, ki v veliki meri plačujejo tudi račune meščanskega tiska. Iz poročila zvezne borzne komisije je razvidno, da je Hearstovo časopisje lansko leto imelo \$25,597,330 dohodkov od oglasov in \$17,534,187 od naročnine. Pri nekaterih listih je naročnina znašala komaj eno četrtino vseh dohodkov. Hearst se je s svojo "svobodo tiska" tako daleč vrgel in kampanjo za Hitlerja in Mussolinija in ameriški fašizem sploh, da je zadnje čase moral prenehati z izdajanjem treh listov.

Župan Shields je kuga za Johnstown

Washington. — Ko se je Johnstownski (Pa.) župan Shields zadnjič obrnil na kongresnike za dovolitev večje vsote, da se zavaruje Johnstown pred poplavi, je od kongresnika O'Connellja iz Montane prejel zelo primerno pismo. Shields je kongresnikom poslal sliko pokopališča, kjer leže žrtve Johnstownske zgodovinske katastrofe. "Ko sem pogledal na sliko, sem v prvem hipu mislil, da predstavlja grobove ubogih stavkarjev, ki so bili ubiti kot posledice vaše skebske taktike," pravi kongresnik vigilantskemu županu. "Johnstown je res tepen od vseh strani, toda njegova največja nesreča je bila izvolitev takega delavskega sovravnika kakor ste vi."

Medeninska firma priznala unijo CIO

Cleveland. — Lokalna industrijska unija medeninskih delavcev št. 39 CIO je bila po Central Brass Manufacturing Co. priznana kot edina predstavnica delavcev. Z unijo je družba podpisala tudi pogodbo, ki določa 40-urni tednik, zvišanje plač in plačo in pol za nadurno delo in delo ob sobotah in nedeljah.

Senator Alben W. Barkley, ki je nasledil pokojnega senatorja Robinsona kot vodja demokratske večine v senatu.

Sonce moti telefonski promet

Te dni smo opazili, da so se v naravi odigrali posebni dogodki. Opazili pa jih nismo zavoljo tega, ker nimamo posebne čuta za magnetizem in elektriko. Zgodila pa se je najbolj silna elementarna katastrofa v našem stoletju, divjala je magnetska nevihta, kakršne v zadnjih desetletjih niso opazovali. Njeno aradišče je bilo v jugozapadni Kanadi. Varnovalke električnih vodov so se tu stalle, telefonski in brzojavni promet se je ustavil in radijsko sprejemanje ni bilo mogoče zavoljo ekcesivnih motenj.

Kompasne igle so plesale tako, kakor od leta 1898 še niso videli. Pri tem je bila magnetska nevihta na zemlji samo slaboten odraz velikanskih katastrof na soncu. V preteklem tednu so našle nič manj nego 190 velikih solnčnih peg, ki so odprle ogromna žrela v žarečo kroglo sonca in bombardirale zemljo z elektronskimi izstrelki.

Ze dolgo poznamo učinke delovanja sončnih peg na zemljo. Sevrni sij ni n. pr. nič drugega nego razavetljava, ki jo povzročajo sončni elektroni in najvišjih zemeljskih ozračnih plasteh. Intenzivni polarni sij, kakor tudi vsi ozračni in zemeljsko magnetni pojavi na zemlji gredo sporedno s sončnimi pegami in imajo kakor te 11-letno periodo. Zveze med temi stvarmi so tako izrazite, da je neki norveški raziskovalec iz samih nihajev magnetne igle lahko povedal, ali je spet kaj dosti sončnih peg, ne da bi sonca niti opazoval. S spremembami v zemeljskem magnetizmu so v zvezi še mnogi pojavi na zemlji. Temperatura morskave vode kaže n. pr. iste periodične spremembe kakor magnetna igla. Celotno stanje talnega vodovja je v zvezi z zemeljskim magnetizmom in kaže isto periodo.

Zračna elektrika, zemeljski magnetizem, stanje talne vode in drugi pojavi, ki na zemlji spremljajo delovanje sončnih peg, imajo svoj vpliv tudi na človeka. Na temelju obsežnih statističnih podatkov je bilo mogoče ugotoviti zveze med sončnimi pegami, vaakovrstnimi boleznimi, posebno nevarnih komplikacij po operacijah in celo težavami, ki se porajajo tedaj, kadar prodirajo zobje modrosti na dan — da o vremenskih boleznih, kakor revmatizmu, prehladu, tabičnih krizah itd. niti ne govorimo. Učinek delovanja sončnih peg na radijski sprejem smo že omenili. Nekateri raziskovalci gredo še dalje in domnevajo zveze celo med magnetnimi viharji, ki imajo svoj izvor v vesoljstvu, in avetovno zgodovinskimi dogodki. Čeprav človek nima posebnega čutila, s katerim bi doznaval te magnetske viharje neposredno, reagira nanje vendarle s stanjem svojevrstnega razburjenja in vaakovrstnimi občutki, ki vedno časih do afektnih dejanj.

Ce so teorije teh raziskovalcev pravilne, tedaj ni računati s tem, da bi se človeštvo v doglednem času pomirilo. Magnetni tečaj je namreč na stalnem potovanju in ne daje magnetni igli prilike, da bi se umirila. Pred kakšnimi sto leti je Ross določil magnetni tečaj severni tečaj (prav za prav južni tečaj), ter privlačuje severni tečaj magnetne igle na polotoku Boothia Felix. Danes je še davno drugje.

V 16. stoletju se je magnetna igla v Parizu odklanjala za 9 stopinj vzhodno od zemljepisnega Severnega tečaja, sto let pozneje je kazala isto smer kakor pariški meridian, v preteklem stoletju pa se je v kratkem času uklonila od 8 do 22 stopinj proti zapadu. To daje nazorno sliko o tem, kakšni velikanski prevrti spremljajo magnetne naravne sile. Samo od časa do časa postanemo bolj pozorni na te drugače skrite elementarne katastrofe, in to tedaj, kadar beremo, da se je nekje spročila silna magnetska nevihta in da so varovalke pregorele.

NA NOVO SO SE NAROČILI NA DNEVNIK PROSVETA SLEDEČI:

- Albert Kahlenberg Denver, Colo.
- Frank Smith Chicago, Ill.
- Louis Koljat Cleveland, Ohio
- Ahacy Preszel Cleveland, Ohio
- John Prinčič Cleveland, Ohio
- Tony Cerne Euclid, Ohio
- Helen Polovich Youngstown, Ohio
- Joe Jahllich Broughton, Pa.
- Geo. Yadrich Dunlo, Pa.

Imenik prireditev federacije društev S.N.P.J. zapadne Pennsylvanije v Pittsburghu, Pennsylvania

Članstvo jednote domače in bližnje okolice se vabi, da se udeleži teh prireditev.

DRUŠTVO ŠT. 66 SNPJ v Moon Run, Pa., priredi svojo letno priredbo dne 22. avgusta na dobro znano prostoro. Vabimo vsa društva in posameznike, da se udeležijo polnoštevno te zabave.

DRUŠTVO ŠT. 319 SNPJ v Cuddy, Pa., proučilo 20-letnico dne 8. sept. na Labor day v svoji dvorani na Cuddy, Pa. Ujudno vabimo vsa društva, da ce udeležijo v polnem številu.

DRUŠTVO ŠT. 122 SNPJ, W. Alleghenya, Pa., priredi veselicno dne 18. oktobra 1937 v korist društvene blaginje. Ujudno se vabi na obilo udeležbo.

OPOMBA: Tajništvo federacije SNPJ objavlja priredbo društev 30 enkrat na mesec. Oglaš za društvo, ki so članstva v federaciji, stane 50 centov in je v listu priroben enkrat na mesec toliko časa, da se vrši prireditelj.

Vse prijave in prispevka pošiljajte na tajnika federacije SNPJ

JACOB AMBROZICH R. D. No. 1 McKees Rocks, Pa.

All ste že naročili Prosveto ali Mladinski list svojem prijatelju? edini dar trajne vrednosti, ki ga ali sorodniku v domovino? To je za mal denar lahko pošljete svojem v domovino.

Federacije S. N. P. J.

Izrpek zapisnika milwauške federacije

Milwaukee, Wis. — Seja se je vršila 23. julija v dvorani S. S. Turn. Ker ni brat predsednik navzoč, odpre sejo brat podpredsednik Adolf Yersin. Nenavzoči odborniki: Joe Vidmar, Jack Kozich in John Yenko.

Zastopana so vsa društva: št. 14, 104, 192, 234, 584, 686 in 747. Zapisnik zadnje seje se sprejme.

Prečita se resignacija brata predsednika in se sklene, da se odloži na prihodnjo sejo.

Društveni zastopniki poročajo o aktivnosti svojih društev, ki se pridno pripravljajo za jednotin dan, ki ga bomo praznovali v Pleasant Valley parku dne 5. septembra. Poročila se vzamejo na znanje.

Zastopnik društva 234 poroča, da njih društvo priporoča federacijo, da privedemo neke vrste zabavo v prid brambovcem demokracije v Španiji. Sugestija se vzame na znanje. Sklenjeno, da potom zastopnikov vprašamo, da ostala društva, če so za to koristno idejo.

Soglasno sprejeto, da se s prošnjo obrnemo na glavni urad, da pošlje načrt za angleško sekcijo v dnevniku Prosveta. Po našem prepričanju bi to bilo za našo organizacijo zelo koristno, ker bi list dobil mnogo novih in stalnih naročnikov.

Dalje sprejeto, da suggestiramo glavnemu odboru, da odpre novo kampanjo za pridobivanje novih članov.

Tajnik in blagajnik poroča o dohodkih in izdatkih za mesec junij. Poročilo se vzame na znanje in se prepusti v pregled nadzornemu odboru.

Priljubljeni odbor, ki ima v skrbni prireditelj za jednotin dan 6. sept., poroča, da je pridno na delu in da pričakuje veliko udeležbo od blizu in daleč, od strani članstva, sorojakov in drugorodcev. Razpečal je že mnogo vstopnic in nam zagoto-

Wabilo na PIKNIK društva "MIR" št. 142 SNPJ kateri 8. AVGUSTA 1937 na STUŠKOVI FARMI 84 RD., WICKLIFE, OHIO se vrši

Naše kuharice vam bodo pripravile okusen prigrizek in urni natakariji bodo na razpolago s fino svežo pijačo, mrzlo pivo, Kranjskim Janezom in Collinwoodsko metico. ORKESTRA FRANK JANKOVIČA BO IGRALA LEPE POSKOČNE KOMADE. ULJUDNO VABIMO, DA NAS POSETITE V OBILEM ŠTEVILU!—ODBOR.

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENT
CLASALO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE
Organ of and published by the Slovene National Youth Society

Previdanje: na štiridesko državo (vsega) v Kanado \$1.50 na leto, \$1.50 na pol leta, \$1.50 na četrt leta; na Chicago in Ohio \$1.50 na leto, \$1.50 na pol leta; na Ameriški ZDA \$1.50 na leto, \$1.50 na pol leta, \$1.50 na četrt leta.

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$1.50 per year, Chicago and Ohio \$1.50 per year, foreign countries \$2.00 per year.

Članstvo: vsak član plača \$1.50 na leto. Če član plača na pol leta, mora plačati tudi za poštno in prevozno stroške. Če član plača na četrt leta, mora plačati tudi za poštno in prevozno stroške.

Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned in order only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Editor in chief, Dr. Ivan Jontez
PROSVETA
2007-09 St. Lawrence Ave., Chicago, Illinois
MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Glasovi iz naselbin

Barbič bere levite Jontezu
Cleveland, O. — Ivan Jontez bi se zopet rad pajdasil z znanim rdečim Tonetom Podgoričanom, ali na žalost tistega Toneta ni več. Odšel je za vselej...

Svojega "Sedemnajstega" je ujel nekje pri starih ženicah, ki so prišle v takozvani Collinwood pred 40 leti. Kjer stoji zdaj lekarna Jepsone, E. 156th in Waterloo, je bila tamkaj takozvana Shore Line Car Stop No. 117, torej stosedemnajsta, ne pa 17. Tega se spominjajo samo še stare ženske, in sicer narobe, ker so že pozabile dejstva in v mislih imajo samo še opravljjanje, zato pa vedno pohajkujejo okrog po oglih.

Druga zadeva je pa bolj kočljiva. Gre namreč za stvar, ki je stara samo 5 let in izobraženi ljudje, ki pišejo in ki so celo urejali list metropolitanskih delničarjev, bi ne smeli biti tako pozabljivi. Druga reč je, da je slabo za častnikarja, če javno prizna, da ni vedel, kaj je delal pred petimi leti.

Devet let je minilo, odkar so začeli uničevati naš majčkeni socialistični klub št. 49 JSZ v našem Collinwoodu. Vsako tako stvar začnejo literarci, visjeolci starokrajskega kalibra, na pomoč pa dobe razne napredne ne would-be demokrate. In zopet so tukaj in pogrevajo rihto iz starih časov.

Oglejmo si fakto, kakršni so. Kolikor se spominjam, je ženska sama nekaj začela polemiko z menoj, ne da bi bil jaz kdaj kaj rekel njej ali jo sploh kje imenoval. Nato je začela pisati o sebnem pismu Jontezu. Z njim so bili prijatelji in on je tja zahajal (njegova izjava na "šuštar-skem" pikniku). Po lastnih besedah Jonteza so potem prišli navkriž zaradi tega, ker je bil nekdo v Clevelandu pri njem, a on ga ni pripeljal k ženski. Tako sta ona dva začela afero in prišla je obožnica. Citatelji lahko vedo, da jaz nisem še nikdar nikogar tožil in ne obtožil, v boj pa vedno rad posežem, kadar vidim kaj gnilega.

Asesment ni bil plačan že štiri mesece. Moj načet je bil, pustimo žensko in njenega moža, saj se bosta sama izključila iz kluba. Jontez zdaj pravi, da jima je storil krivico, ker ju je obtožil. Lepa reč! Najprej udari človeka, potem se pa joka nad njim! Big baby! Obtožil ju je zaradi dopisovanja proti stranki v Ameriški Domovini, toda zagovora ni bilo. Starejši Lokar bi se bil prav lahko oprostil pri tajniku kluba; izjavil bi bil, da on ni odgovoren za dejanja drugih in vse bi bilo dobro. Lokar pa tega ni storil še danes, dasi je dopisovalka imenovala: midva... In dokler take izjave ni, klub št. 49 se nima za kaj opravičevati. Jaz bi pa rad vprašal dobre sodruge zunaj Clevelanda — ker tu v metropoli se skace na vse strani plota — ali ni klub, ki je šel že skozi toliko bojev, toliko vreden, da sam reši take zadeve. Ako se zlorablja članovo ime proti njegovji volji, je dolžnost člana, da to pove — in sicer pri klubu, ne v kakšni privatni hiši. To je vse, kar je bilo v tej zadevi potrebno in še danes je potrebno.

Naša mladina in SNPJ
Pierce, W. Va. — Da ni nobene-ga dopisa iz te naselbine, je največ kriva brezposelnost, ki prevladuje pri nas. Tukajšnji pre-mogovniki namreč obratujejo le eden do dva dni na teden, pa še v tistih par dneh v tednu se ne more nič prida zaslužiti. Na društvenem polju dokaj dobro napredujemo v zvezi s postojnim razmeram, še bolj in lepše pa bi napredovali, če se bi delavske razmere izboljšale. K temu naj omenim to, da gre našim društvenim uradnikom vse priznanje za njihovo požrtvo-valno društveno delo, ki ga vestno opravljajo, dasi prejema-jo malenkostno mesečno odškodni-no. Kljub temu se žrtvujejo in še celo prispevajo v korist društva. Vsem gre lepa hvala.

Pred dobrim letom se je mnogo govorilo in pisalo o svobod-nomiselnih šoli, sedaj pa je vse potihnilo, kakor da ne bi bilo ži-ve duše več na tem pukljastem svetu. Temu seveda ni tako. Pri-znati je treba, da naše društvo št. 29 SNPJ menda ni med prvimi, pa tudi med zadnjimi ne. Na društveni seji dne 11. julija smo namreč razpravljali in ukrepali, kako bi zainteresirali našo mladino za društvene aktivnosti in izobrazbo, ki jo propa-gira naša jednota. Tako smo

John Goršek, predsednik.

Pogreb pokojnega zveznega senatorja J. T. Robinsona v Little Rocku, Ark. Plantažniki in tudi drugi kapitalistični interesi so imeli v Robinsonu dobrega prijatelja.

prilili do zaključka, da bo naj-boljša, da naš društveni tajnik piše na glavni izvršni odbor za pojasnila, ako bi naša mladina lahko zborovala brez svojega čarterja. Z veseljem smo spre-jeli ugodni odgovor, da mladina sicer spada pod naš skupni čar-ter ali poslovnico, kakor mi od-seaš, mi jih pa naj skupaj skli-čemo, da ukrepajo, kako bi pri-dobili nove člane v mladinski od-delek, kako bi prirajali zabave, piknike in veselice.

Vsled tega apeliram na vse člane in članice našega društva, ki imajo otroke v mladinskem oddelku, da jih pripeljejo s se-boj na prihodnjo redno društve-no sejo, ki se bo vršila 8. avgu-sta ob 10. dopoldne. Imeli bodo priložnost, da bodo zborovali takoj po zaključku naše redne seje. Razume se, da bo brat pre-dsednik imenoval enega izmed članov za voditelja, da jim bo pokazal kako se vodi seja in dru-go. Le na ta način nam bo mladi-na resnično naša bodočnost, ako jo bomo uvajali v mladosti v društveno življenje SNPJ. Ta-ko se bo že sedaj seznanila z na-čeli in smernicami SNPJ, in baš to bo najboljša šola zanje.

Geo. Belinc, podpredsednik.

Veselica kluba 47 JSZ
Springfield, Ill. — Tukajšnji klub št. 47 JSZ priredi v nede-ljo, dne 8. avgusta, splošno in plesno zabavo v SND, pričetek ob drugi uri popoldne. Ta pri-re-ditev se bo vršila namesto pikni-ka, ki ga je klub nameraval pri-re-diti na omenjeni dan, pa je za-davni odbor iz gotovih razlogov spremenil zaključek glede pikni-ka. Odbor vabi na to prireditve vse somišljenike in prijatelje so-cialističnega gibanja, kakor tudi vse sodruge angli kluba. Ci-sti preostanek je namenjen v podporo Proletarcu, kajti to je list, ki se bori za delavske inte-rese, vsled tega je dolžnost nas vseh slovenskih delavcev, da ga podpiramo v vseh ozirih. Kdor je prijatelj dobrega in podučljivega čtiva, kot ga prinaša ta list, naj se gotovo udeleži naše zabave ter tako pomaga do boljšega uspeha.

John Goršek, st.

V spomin našemu društvenemu predsedniku
Broughton, Pa. — Dne 16. julija zjutraj se je bliskoma raz-nesla žalostna novica, da je naš dolgoletni predsednik in sobrat Mike Mali preminil. Njegovo življenje ni bilo rož-nato; narava mu je vedno in po-vsod na njegovi življenjski poti natrosila več trnja nego cvetja. A na našem društvenem polju, na naših društvenih livadah, mu je kličo vedno ne pisano cvetje. Vedno je prihajal na društvene seje smehljajočega se obraza in prijazen je bil z vsakim. Vedno je bil pripravljen pomagati v tem ali onem oziru, tudi če je žrtvo-val samega sebe. Ako je prišlo na sejo do kakega nesporazuma, je znal zadevo vestno v prijaz-nem tonu rešiti v zadovoljstvo obeh strank. Mnogo priseljencev se ima nje-mu zahvaliti, ker so z njegovim posredovanjem postali ameriški državljani, kajti on si je vedno prizadeval, da bi bili vsi društve-ni člani državljani Zedinjenih držav. Dobro poznan in spošto-van je bil tudi v sosednjih na-selbinah med Slovenci in drugo-

Blaz Sankovič.

Skupni piknik
Bessemer, Pa. — Veselični od-bor skupnih društev podpornih organizacij (sedem po številu) priredi piknik dne 15. avg. na znani Ružičevi (Piranichevi) farmi. Vabimo vse članstvo do-tičnih organizacij, da se udeleži tega skupnega piknika. Pripelji-te svoje prijatelje in znance od blizu in daleč. Odbor bo preskr-bel vse potrebno za prigrizek in suha grla, kakor tudi dobro god-bo za plesaželjne. Kogar veselil balincanje, bo lahko balincal. Znano je, da Bessemerčani se vselej radi udeležijo takih pri-re-ditev, tako se bodo tudi v bo-doče. Na svidenje 15. avgusta popoldne!

Naročite Mladinski list, naj-boljši mesečnik za slovensko mladi-no!

Malo tega in onega

Ivan Molek
Pota drže v Chicago...

Isza svetovne razstave v Chicago leta 1904 še ni bilo toliko rojakov od zunaj na obisku našemu vlemestu kot baš to poletje. Dan-dnevom imamo obiskovalce v gl. uradu SN in uradništvu Prosvete in ti obiskovalci prihajajo iz Pennsilvanije, Ohio, Indiane, južna Illinois, Kansasa, Wisconsinna in Michi-gana; nekaj jih je tudi iz večjih daljav. V ogro-ni večini so to skupine, namreč družine: oče mati z odraslimi sinovi in hčerami, katere lepo videti, ko se postavijo ob moji pisal-niži, mladi in krepki, polni življenja.

In ogromna večina teh obiskovalcev se pelje v Chicago v lastnih avtomobilih! Ne vem, ali so to znamenja vračajoče "prosperitete" ali kaj je podkurlilo to roma-po deželi skozi Chicago v teh poletnih dneh, so letos izredno lepi. Naj bo kar že hoče prav je tako. Čas je že, da si naši izgarani venski delavci po naselbinah na stara leta p-voščijo malo potovanja in razgleda po Ameri-ki, čas je že, da si nabavijo vozilo, nalože vanj je družine in običeje od blizu in daleč na drugimi kraji tudi Chicago, da se od bližje poznajo.

Morda so se naši ljudje oprijeli nove gos-darske taktike. Včasih silno varčevali, vsi, toda večina je. Varčevali so in vložili v hranke v zemljišča in hiše. Tako so zabili služek 25 ali 30 let v — obresti in redne izredne davke in ko je prišla velika kriza, mnogim požrla hiše in vse. To jih je izkuš-ča da ne bodo več "šparali". Raje si nabav-avto, to in ono, da kaj užejejo od tega pas-je življenja. Prav imajo!

Obiskovalci Chicago naj ne pozabijo ogled-si zanimivosti tega mesta. V Chicago imajo najlepše parke v Ameriki, najlepše bulevarje in imponanten Lake front s tremi muzeji. Ne-če naj ne odide od tu, dokler ni videl velike Fieldovega muzeja, ki je za izobrazbo nep-cenljivega pomena. Tragično bi bilo, če bi se šel na primer iz Pennsilvanije rojak v Chic-go in ob prvotni domov bi ne vedel povedati drugega, kakor da je pil dobro pivo v tej oni taverini...

Drevesa prosijo usmiljenja

1. Ne plezaj brez potrebe po nas.
2. Ne obešaj gugalnic ali telovadnega orodja na nas.
3. Ne reži črk v našo skorjo.
4. Pazi na naše šibke veje. Čim manj ganjkov leži na tleh, tem bolje moremo cvetati in nositi sadove.
5. Ne poškojud nas s sekuro, nožem, palico ali kamnom — vsak udarec občutimo kot bolečino.
6. Ne zabijaj žebeljev v našo skorjo, da obešal vrvi za perilo ali podobno na nas.
7. Ne opasuj naših debel in vej z železnimi ali žičnimi vezmi, ki režejo vsako leto globlje naše meso, kajti debela in veje se nam ne-pano debelijo.
8. Ne daj, da bi umirala od žeje, če hoče imeti z nami veselje in korist.
9. Ne odlamljaj nam vej, to nam zadaja bole-rane in nam jemlje mnogo moči.
10. Ne trgaj nezrelih sadov z nas. Takšni sadovi zate niso užiti, nam pa poškojujejo ta-veje.
11. Prepuščaj obriranje našega sadja tistim, ki nas vse leto goje in hranijo in ki so to sad-ju z muko zaslužili.
12. Mi dihamo skozi liste, zato nam jih ne trgaj!

Elektrarna iz ognjenikih sil

Vroč izvirni pare, ki se dvigajo iz tal v "P-kienski dolini" Larderella nedaleč od Pise, že delj časa rabili človeškim potrebam. Po-gnjali so elektrarno in iz njihovih ostankov pridelovali celo vrsto kemikalij. Sedaj pa so v tem ozemlju izvrtali mogoče-parni vrelec, ki bo dajal svojo silo za pogoj-močne elektrarne. To elektrarno so začeli graditi in jo bodo dovršili l. 1939. Dajal bo 48,000 kilovatov, ki jih bodo uporabili za pogon električnih železnic.

Larderelloso podjetje izkorišča vulkanske sile že 119 let. Sprva so se zadovoljili s tem, da so iz pare pridobivali boroovo kislino, pozneje so začeli pridobivati tudi amonijev sulfat, natrij in magnezij. L. 1914 pa je začela društva uporabljati talne vulkanske sile za proizva-janje električnega toka.

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete z dne 4. avgusta 1917.)

Domache vesti. V Chicago je umrl Pavel Ivan-šek, vojaški prostovoljec in rojen v Ameriki.

Iz gl. urada SNPJ. Iz poročila gl. tajništva je razvidno, da je SNPJ do 30. junija 1917 narasla na 16,484 članov v oddelku odrasli in 4104 v mladinskem oddelku, skupaj 20,588 članov.

Delavske vesti. Delavstvo vse Amerike pro-testira proti linearskemu umoru Fr. Little Butta, Mont. Eksplozija v premogovniku Clayju, Ky., usmrtila 24 mož.

Svetovna vojna. Rusi se polagoma ustavljajo na vzhodni fronti. Z zapadne fronte ni novega.

Ruska revolucija. Kerenski je reorganiziral provizorično vlado.

Revolucija v Johnstownu!

Naši duhovniški moralisti, ki v klerikalnih listih ugotavljajo, da revolucija je že v Ameriki — ko so delavci nekaj "vzeli v svoje roke", ker so protestirali proti krivici nekega sodnijskega odloka v Michiganu — so prezrli neki drugi incident, ki bi jim tudi lahko služil za ugotovilo. Ta incident ima večjo značilnost za revolucijo, ker očitno cika na linčanje zakona in oblasti.

Ali ni čudno, da naši moralisti tako radi pre-arejo znake organizirane nasilnosti na neki strani, imajo pa silno bistre oči — kljub opeša-nemu vidu! — za znake "revolucije" samo na strani delavcev?

V mislih imamo incident, ki se je zgodil v Johnstownu, Pa., ob času zadnje jeklarske stavke, katere deloma še traja. Pripadniki johnstownskega "srednjega razreda" so brž organizirali "Citizens Committee", kateri se je postavil na stališče, da za nekatere oblasti v dotičnem okraju in državi Pennsilvaniji odpo-vedale, vsled česar prihaja "anarhija" in zato je dolžnost zakonoljubnih državljanov, da "vzpostavijo in zaščitijo ogrožene ustavne pravice", katerih prizadetosti nočejo več ščititi...

Po domače se pravi temu, kar je izustil ome-njeni Committee — "lynch law". Vsaka lokal-na nasilnost, ki jo tu pa tam zakrivijo vroče-krvni delavci, mora obledeti pred tem, smotre-no organiziranim nasiljem, ki ga je pripravil "državljanarski odbor" v Johnstownu in silni odbori drugod, kakršnih danes kar mrgoli po deželi. To "državljanarsko" gibanje, ki polagoma vsesava vase ostanke kukuksarjev in črnih legionarjev po vseh delih Amerike, zlasti pa na jugu, je direktna grožnja za teror in krvolilje najgrše vrste v Ameriki.

Preteveza, da ti odbori hočejo ščititi zakon in red, je največji bluff. Oni hočejo — nered, da lahko ribarijo v kalnem; oni hočejo, da se de-lavske unije CIO namalane čim bolj "komuni-stično", da dobe povod za teror — in da se nered ustvari, so profesionalni "državljanar-ji" že poskrbeli in bodo še, da njihovi špioni v delavskih unijah izvrše kak zločin na rovaš "komunistične" unije in jim ustvarijo povod za napad in teror.

Zaslepljeni in predsodkov pijani ljudje so dober material za te teroriste; prav lahko jih je zbegati, da hite v "državljanarske odbore" in dajejo prispevke za "dobro stvar". Za vse se puste porabiti in profesionalni teroristi, ki vedo, kaj hočejo in ki so v ogromni večini navihani raketirji, imajo vselej in povsod bogato žetev — dvojno žetev: od bedastih malih pod-jetnikov in njihovih pristašev, celo ignorant-nih delavcev, na drugi strani pa od korporacij, ki jih vodijo naduti reakcionarji a la Gird-ler, Grace, Ford etc.

Ta fašistična revolucija ameriške sorte, ki je danes še razcepljena na lokalna gnezda, se zad-nje dni skuša konsolidirati po vsej deželi. Kon-solidacija morda ne bo uspela, ker je med pro-fesionalnimi teroristi več sebičnosti in osebnih konfliktov — vsakdo od njih hoče biti Hitler — toda potenčna nevarnost tega gibanja ne sme biti izključena.

Kaj pa dela federalna vlada? Ali nič ne vidi? Kaj delajo državne vlade? Vsi vidijo dobro, kaj se godi in senator Wagner je že za-grozil s kongresno preiskavo "državljanarskih odborov", na drugi strani pa vidimo, kako ame-riški burbonci delajo na vse kriplje, da se para-lizira vsaka poštena akcija s strani vlade. V Ameriki so tudi mogočne replike Mussolinije-vega in Hitlerjevega fašizma, organizacije ita-lijanskih in nemških priseljencev in tu roje-nih njihovih sinov, ki jih organizirajo emisarji iz Italije in Nemčije. To gibanje je zadnja leta postalo tako predrzno, da ima svoja polet-na taborišča po vsej Ameriki, v katerih se ti-soči vadijo v orožju v uniformah s svastiko in s italijanskim fašističnim znakom — toda ame-riške oblasti ne smejo tega videti. Vsaka na-meravana preiskava s strani kongresa je bila doselej uspešno potlačena.

Ko bodo torej naši vigilantni moralisti okoli franciškanskega glasila še nataknili očala in iskali "revolucijo" po Ameriki, naj ne gledajo samo na delavske unije in na grupice ljudi, ki se imenujejo komunisti — in kateri se pridno kavzajo med seboj! — marveč naj malo pogle-dajo na tabore embrionalnega fašizma, katerih kar mrgoli po tej srečni deželi. Revolucija, ki jo kuhajo ti elementi, prinese baš našim mora-listom najmanj sreče!

Stavka pariških natarkarjev je paralizirala tudi sloviti hotel Cafe de la Paix. Na sliki je videti sedeče stavkarje in stavkarice na gostilniškem vrtu.

Table with columns for names, addresses, and roles within the Slovenian National Support Union (Slovenska Narodna Podporna Zednota).

Olajšava ponovnega pristopa

Načrta redna konvencija je odobrila naslednjo resolucijo v olajšavi onim, ki so morali iz enega ali drugega opravičenega vzroka...

Problemi priseljenca

Naturalizacija inozemcev, ki so prišli nezakonito pred 1. julijem 1924. Vprašanje: V svoji stroki potrebujem licenco, katera pa se izdaja le ameriškim državljanom...

Državljanstvo in zaposlitev WPA

Vprašanje: Ali je res, da bo WPA odpustila vse nezdravljenke? Odgovor: V smislu zakona (Federal Relief Appropriation Act)...

Priselniki in ameriški dokumenti

Priselniki in ameriški dokumenti. Vprašanje: Vstopil sem v Združene države z dijaško vizo, ki poteče to poletje. Pred par meseci sem se poročil z ameriškim dekletom...

Razsodbe gl. porotnega odseka

Zadeva družstva št. 465. Br. Rudolph Mazelj, član in tajnik družstva 465, Gillespie, Ill., je bil pri društvu obtožen nespoštovanosti in delovanja proti interesom družstva...

Poročilo o nakazani bolniški podpori

Table titled 'REPORT OF SICK BENEFIT PAYMENT' listing names and amounts of payments received.

Priselniki in ameriški dokumenti. Vprašanje: Prisel sem v Združene države l. 1888, ko ni bilo vseh teh omejitev. L. 1895 ali 1906 sem dobil "prvi papir", ki sem ga izgubil. Sedaj, ko sem zopet zaprosil za nov "prvi papir", mi pravijo, da ne morejo najti zapisa o mojem legalnem prihodu...

Državljanstvo in zaposlitev WPA

Vprašanje: Ali je res, da bo WPA odpustila vse nezdravljenke? Odgovor: V smislu zakona (Federal Relief Appropriation Act)...

Priselniki in ameriški dokumenti

Priselniki in ameriški dokumenti. Vprašanje: Vstopil sem v Združene države z dijaško vizo, ki poteče to poletje. Pred par meseci sem se poročil z ameriškim dekletom...

Razsodbe gl. porotnega odseka

Zadeva družstva št. 465. Br. Rudolph Mazelj, član in tajnik družstva 465, Gillespie, Ill., je bil pri društvu obtožen nespoštovanosti in delovanja proti interesom družstva...

Poročilo o nakazani bolniški podpori

Table titled 'REPORT OF SICK BENEFIT PAYMENT' listing names and amounts of payments received.

Priselniki in ameriški dokumenti

Priselniki in ameriški dokumenti. Vprašanje: Vstopil sem v Združene države z dijaško vizo, ki poteče to poletje. Pred par meseci sem se poročil z ameriškim dekletom...

Razsodbe gl. porotnega odseka

Zadeva družstva št. 465. Br. Rudolph Mazelj, član in tajnik družstva 465, Gillespie, Ill., je bil pri društvu obtožen nespoštovanosti in delovanja proti interesom družstva...

Poročilo o nakazani bolniški podpori

Table titled 'REPORT OF SICK BENEFIT PAYMENT' listing names and amounts of payments received.

Priselniki in ameriški dokumenti

Priselniki in ameriški dokumenti. Vprašanje: Vstopil sem v Združene države z dijaško vizo, ki poteče to poletje. Pred par meseci sem se poročil z ameriškim dekletom...

Razsodbe gl. porotnega odseka

Zadeva družstva št. 465. Br. Rudolph Mazelj, član in tajnik družstva 465, Gillespie, Ill., je bil pri društvu obtožen nespoštovanosti in delovanja proti interesom družstva...

Poročilo o nakazani bolniški podpori

Table titled 'REPORT OF SICK BENEFIT PAYMENT' listing names and amounts of payments received.

Priselniki in ameriški dokumenti

Priselniki in ameriški dokumenti. Vprašanje: Vstopil sem v Združene države z dijaško vizo, ki poteče to poletje. Pred par meseci sem se poročil z ameriškim dekletom...

Premergovnik Glendora Coal Co. v Sullivanu, Ind., po plinski eksploziji, v kateri je bilo ubitih 29 rudarjev in devet ranjenih. Ljudje čakajo v agoniji pred šahtom na reševalno delo.

Otrok vprašuje

Vzgoja otrok je za mater ena najtežjih, pa hkratu tudi najlažjih nalog. Težka je pri trmitem in zagrenjenem otroku, razvajenem ob preobilni ali preskopi materini ljubezni. Lahka je pa za dobro in ljubečo mater, ki vodi svojega otroka še od prvih stopajočih korakov s trdno in krepko roko.

"Ah, to večno vpraševanje!" se pritožuje marsikatera mati, pozabljač, da je prav to vpraševanje znak otrokovega razvoja, zanimanja in duševnega napredka.

Dve vprašanji postavlja tvoj malček: "Kaj je to?" in "zakaj?"

Dokler te vprašuje po loncih in skodelicah, po ometu in beljakovem snegu, mu potrpežljivo odgovarjaj. Lepega dne pa te povpraša: Kaj je zrak? Kaj so zdravila? Kaj je telefon? Zakaj je voda v jezeru modra, v kozarcu pa bela? Zakaj so zvezde na nebu? ...

Ozvoljivi se: "Boš že zvedel, ko boš večji," ali pa še bolj osorno in na kratko: "Ne utegnem, ne vem."

Začuden se razširijo otrokova očka in mala utška se zapro. Zdaj imaš mir; ni več nadležnega vpraševanja, samo dvoje ušaljenih in začudenih otroških oči. Tvoj otrok premišlja, a nič več ne odkriva tisoč neznanih čudes, nič več ne gleda v svet z očmi malega raziskovalca, le eno veliko vprašanje mu roji po glavi: Zakaj je mama huda? Njegovo malo srce se izgublja v ugribanjih ... Zakaj?

Zaradi tvojega neznanja. Ne trudnost, ne nepotrpežljivost, ne pomankanje časa, tvoje neznanje je vzrok tvoje nevolje in otrokove žalosti. Otrokova vpraševanja so počasni segla tja, kjer nisi več doma. Zdaj si zmedena in nevoljna. Pobjeljaj se! Uči se in spet uči svojemu otroku v korist. Ti mu odkrij prve skrivnosti o vseh stvareh, ki ga obdajajo, le potlej se bo tudi v važnejših vprašanjih obračal nate — na svojo mater.

Priznam, otrokova radovednost te čisto spravlja v zadržjo. Kako naj razložiš neukemu otroku stvari, ki jih še odrasel človek komaj razume! V takem primeru se omeji na zunanjo pojasnjevanje.

Kaj naj poveš otroku o telefonu? Malo, a vendar nekaj. Pokaži mu električno žico in mu povej, da je to električna žica. Opozori ga na to, da se glas tresce.

"Kako tresce?" "Pritisni prst na goltanec, pa boš čutil."

Otrok je zadovoljen, pozabil je na telefon, zraven se je pa vendar nekaj novega naučil. Seznanjanj otroka z neznanimi stvarmi s pomočjo znanih pojmov, le tako te bo razumel. Vedi, da otrok posluša, čeprav dosti ne razume, a tako poslušanje je brez koristi.

Kaj pa, če ti otrok zastavi vprašanje, na katero pri najboljši volji ne veš odgovora? Odkrito mu priznaj svoje neznanje in mu obljubi, da "boš pogledala v knjigo." Obljubo pa moraš držati, bodisi da res pogledaš v knjigo, ali pa povprašaj moža za pojasnilo. Ne boj se, da bo zaradi tega otrok izgubil zaupanje v tvoje znanje; nasprotno, spoznal bo, da se lahko zanese na tvojo obljubo, in občutil bo

prvo plačo spoštovanje do "knjige", ki vse ve in vse zna.

Odgovorjaj na otrokova vprašanja, a izogibaj se otroškim muham, kajti otrok je klepetav in zvedav. Vprašaj ga po vsaki razlagi, ali te je razumel. Če te ni, mu vso stvar znova razloži. Če pa pritrudi, naj ponovi tvoje pripovedovanje. Otrok se ne bo obotavljal, rad bo čebiljal in kramljal in seveda — znova vpraševal. Na ta način pa naučiš otroka pripovedovati brez jecljanja in zatikanja; kar mu bo v šoli zelo koristilo.

Ne preziraj otrokovih vprašanj, čeprav so odgovori nanje za nas odrasle še tako razumljivi. Nepojasnjeno vprašanje lahko muči občutljivega otroka več let. Ne verjameš? Jaz pa, ker sem sama doživela podobne stvari.

Nekoč mi je mama razlagala, da je zemlja velika krogla, ki plava v vesoljstvu. Veste kaj sem premišljevala ves teden po tej znanstveni razlagi? Zakaj pade zobna ščetka na tla in ne v vesoljstvo.

Se nekaj vas prosim, ljube mame, prijateljice veselih in aričnih otrok. Ne kregajte malčkov, če razdirajo igračke! Pekoca radovednost tiči v njihovih malih prstkih in igračka je lahko na modo skrivnostna. Pomislite, da tudi mi veliki ljudje vse življenje odkrivamo nove skrivnosti, hrepenimo po neznanem in razdiramo velike igračke. —Saška.

FRANCOSKI FAŠIZEM JE ZOBAL IZ VLADNIH JASLI

Odkritja bivšega ministrskega predsednika Tardieua

V francoski javnosti je izzvala veliko senzacijo izjava, ki jo je dal te dni bivši ministrski predsednik in steber desničarske reakcije v Franciji, Tardieu, dopisniku nekega lista o voditelju "Ognjenih križev" podpolkovniku dela Rocque.

Tardieu priznava, da je izplačeval podpolkovniku iz tajnih fondov, za katere minister ne polaga nobenega obračuna, po 20.000 frankov na mesec. Ko je prišel na njegovo mesto Laval, ga je priporočil njemu. Ta pa je znižal podporo de la Rocqueu na 10.000 frankov mesečno. Ko je za Lavalom prišel zopet Tardieu, ga je de la Rocque prosil, naj mu prizna prejšnjo podporo in izplača razliko tudi za nazaj, ko je pod Lavalom prejel samo 10.000 frankov, namesto 20.000 frankov. Tardieu je pristal na to in je predstavniku francoskega fašizma odobril naknadno izplačilo za 13 mesecev za nazaj v okroglem znesku 150.000 frankov.

Tako je "nepodkupljivi" fašizem živel iz francoske državne blagajne, njegov šef pa zabavljaj čez korupcije, katero je treba odpraviti s pomočjo fašizma. Na tak način je fašizem dobival sredstva za svoj obstoj v vseh državah. Tu pa niso vpoštevana sredstva, ki so šla iz tajnih fondov industrijskih mogotcev, katere polnijo delavci s svojimi žulji in si takorekoč sami plačujejo svoje rablje ter poleg stradanja.

Iz tajnih fondov raznih ministrov se financirajo ne samo gibanja, ampak vzdržujejo tudi listi itd. Koliko listov se je že rodilo na račun tajnih fondov za pobijanje socializma! Državljan pa vse to plača! Tako je francoski bivši ministrski predsednik, ki ima z de la Rocqueom najbrž kakšne račune, razkrinkal francoski fašizem in odkril njegove vire.

On: "Imam dve karti za opero." — Ona: "Sijajno! Tako je bom oblekla." — "Da, stori tako. Toda pohiti, karti sta že za jutrišnji večer."

"Tako, gospa Korenčkova, tu je upavilo. Zadoستovalo bo najmanj za šest tednov." — "Toda, gospod doktor, ali ni to preveč? Tako dolgo bi res ne hotela spat!"

TISKARNA S.N.P.J.

SREJEMA VSA v tiskarsko obrt spadajoča dela. Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih.

SNPJ PRINTERY

2657-59 SO. LAWDALE AVENUE CHICAGO, ILL. Tel. Rockwell 4904

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETO

Po sklepu 10. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine ki eni naročnik. List Prosveta stane za vse enake, za štiri ali pet članov 60.00 se eno letno naročnino. Ker pa člani še plačajo pri assessmentu 1.30 za tednik, se jim to priložiti k naročnini. Torej sedaj ni vreden, veči, da je list predrag za štiri S.N.P.J. List Prosveta je včasih nastal in gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Cena lista Prosveta je:

Table with columns for subscription rates: Za Zdrav. države in Kanado \$6.00, Za Cicero in Chicago je \$7.50, 1 tednik in \$1.00, 2 tednika in \$1.50, 3 tednike in \$2.00, 4 tednike in \$2.50, 5 tednikov in \$3.00.

Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vrsto denarja ali Money Order v pisnu in si naročite Prosveto, list, ki je vaš lastnina.

Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in se zahvali sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vrsto lista Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo snižati datum za vrsto naročniku.

PROSVETA, SNPJ, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Priloženo pošiljam naročnino za list Prosveto vrsto \$.....

Form with fields for Name, Address, and other subscription details.

Substantial Progress of SNPJ for First Six Months

Substantial progress was made by the SNPJ in the first six months of 1937. The Adult department has been increased by 396 members. However, a slight decline is noted in the Juvenile department due to the fact that the transferring of juvenile members into the Adult department has not been offset by sufficient number of new members, something that all lodges should note and undertake a more vigorous campaign to increase our juvenile membership.

Our total membership at the end of June, 1937, was 49,496. The SNPJ also made satisfactory financial progress in this period in spite of the convention drain on the treasury. The assets have been increased in this period by \$136,224.25 and have reached a total of \$7,168,106.34.

If we are to attain the goal of at least 50,000 members at the end of the current year, a more determined effort should be made by all lodges to increase especially our Juvenile department. Brothers and Sisters, we should all actively strive to surpass this goal in the coming months.

SUPREME SECRETARY.

Here—With Comrades

CLEVELAND.—These are related lines regarding the last Comrades' meeting. It was not as well attended as the committee had hoped it would be; but there is no end of optimism on the part of the Entertainment Committee to some day be able to give the members what they want even though they be reluctant to tell the committee just what they want.

Going on the strength of the above they are planning to entertain those members who are the first and the most likely to drop away from the ranks—the married couples in the lodge. We hope that they will be attracted to the next meeting and will at that time be able to express themselves regarding the type of meeting and entertainment they would like to have to keep them coming.

As announced in last week's column of news regarding the Comrades we shall have the privilege of hearing Mr. Richard E. Burnett, a member of the British Royal Navy for eighteen years and a world traveler, who will address us on topics of current interest. More specifically, he is going to show slides of Spain and China which he will comment upon and invite questions about. Undoubtedly there are a great many of our members who have been wanting to get some more detailed information about those two countries which are laboratories of the world politically at the present time. You will be able to see the countries as they were and as they are to a large extent. There will be a discussion and question period as the lecture proceeds if the members so desire. This will have to suffice as an introduction for Mr. Burnett and his lecture.

We want to emphasize again that the meeting is planned to attract the married Comrades who have been absent for some time. This does not, however, mean that all other members and friends of the SNBS are not invited. They are! We want as many as possible to take advantage of the slides and lecture. It will enrich your knowledge of the world and will enable you to understand another portion of it better. Background is what

we all need before we can have opinions. Come and get some facts.

Another bulletin is going out this month to acquaint the members with the lodge and its activities. Watch for it!

The Comrades will be the first lodge to hold a dance at the Slovene National Home on St. Clair ave. among the English-speaking lodges in the community. Therefore, they have decided to change the traditional name of their first annual dance from a Harvest dance to an Invitational Dance. This will be held in the auditorium of the Home on Saturday evening, September 18. Music will be furnished by Frank Yankovich and his orchestra. This group has been much in favor during recent months and will certainly please. We hope to be able to act as guests to a goodly number of the older folks. With this thought in mind we have decided to feature a Slovene hour. This will be enjoyed by both young and old. Tickets may be secured for the dance for advance sale from our secretary in the Slovene Home on Tuesday or Friday evenings or from Mrs. Makovec at her confectionery in the same building at any time. We appeal to Comrades to do all they can by talking about the dance to their friends and acquaintances and by coming themselves.

JOHN J. ALICH, Lodge 566.

FEDERATION PICNIC

AKRON, O.—The North-Eastern Ohio Federation of SNPJ Lodges is sponsoring a picnic, Sunday, Aug. 8, at Novak's farm in Sherman. Everyone is invited and I am sure you will all have a good time as the Federation affairs always go over in a big way. There will be dancing in the pavilion to the music of the Happy-Hi-Hatters. Take the family out and meet all your old friends from Akron, Kenmore, Canton, Magadore and Barberton.

MARY BOLHA, Sec'y Lodge 647.

Buckeyes' Bits

BARBERTON, O.—The fairways are clear, so maybe I can tee off now with a few Buckeye notes.

On the very first hole I met up with a senior member who reminded me to attend the local SNPJ federation meeting. Nello Valenczek and I later attended the meeting and found out the federation is having a picnic at Novak's Picnic Grounds in Sherman, Sunday, August 8. Slovene and popular music for dancing in the afternoon and evening will be furnished by the Happy-Hi-Hatters and there will be plenty refreshments. All members, friends and lodges from far and near are more than welcome to attend.

What ho! On the green of the second hole I see "Oh" Valenczek and Pauline Spik who report the Keystoneans scored a hole-in-one with their 10th anniversary celebration. They had a wonderful time, so they say, which reminds me that Mary and I have a like comment to make on the Clairtonians' Carnival.

As I approach the next hole, Frances Yankovich, who is playing a match with her sister, has just completed a lengthy drive. Incidentally, her thoughts are far away these days. She and a number of others are planning to make the trip to Milwaukee for the Labor Day SNPJ event. Judging from the interest already shown, Barberton should be well represented at this affair.

Just leaving the green of the fourth hole is a foursome comprised of Alice and Anne Janesh and their friends.

Alice and Anne have been idling away some of these summer days at the Cleveland Expo.

Fore! Sounds like Joe Mesek. I see he and Frankie Ocepak (with Eagle as their caddy) also decided to make the rounds today. Joe asked me to remind all you members of the next meeting to be held Friday evening, August 6. How about having a meeting up to par for a change with all members present? Refreshments will be served and you can play 4, 5, 6, Pick Up Sticks again (if Frank and Snitz don't monopolize the game). It seems as tho' it will take too many strokes to complete this course so I'll end here. (My buddy is vacationing this week, hence the reason for the lone signature.) S. MATOZEL, Lodge 640.

Strabane Pioneers

CANONSBURG, PA.—Wiensers and marshmallows roasted over a log fire in Elizabeth Graytok's "forest" wasn't to be sneezed at, so all the Pioneer girls attended our last meeting. It was so much fun sitting around the fire—listening to the girls bringing back old memories.

No new business was brought up except accepting a new member. Welcome to our midst, Mildred Progar.

Our president was absent from the meeting because of an accident to her husband. Our best wishes for a speedy recovery. (Continued on Page 5.)

Cavaliers

BURGETTSTOWN, PA.—Since hot weather settled upon us, the Cavaliers took a vacation from holding social events and outside of lodge meetings were taking it easy.

At the Cavaliers' July meeting we decided to come out of hiding and hold a dance on Saturday, August 14. This is our first social event this summer and the first since our Anniversary dance in April, so the Cavaliers are putting forth great effort to make this an outstanding event of the season. Good music has been obtained and all arrangements and details have been completed to assure everyone attending a very enjoyable evening, so we send a cordial invitation to all of our neighboring lodges to come out and spend the evening of Saturday, August 14, with us.

Cavaliers note about this and that: Mrs. Mary Daniels (nee Korosec) has been married recently and the Cavaliers wish her all the happiness in the world. (Mary, how about talking your hubby into joining the Cavaliers?)

Our membership has been increased by two during the last month. The newcomers are Helen Hribar and Frances Terbezar. Although new in our lodge they already have shown us that they will be an asset to the Cavaliers by their interest in our activities.

During the hot weather the attendance to our meetings has dropped. All Cavaliers are urged to show more interest in their lodge by coming to the meetings in greater numbers.

It is hard to try to write an article in this sweating heat and I give up, but before I close, let me remind you not to forget to come to the Cavaliers' outstanding social event of the season on Saturday, August 14, at the Slovene hall in Burgettstown. Thank you. JOSEPH MOSKUN, Sec'y, Lodge 741.

Jolly Allis Lodge

WEST ALLIS, WIS.—Well, and again I say, "What's new on the Rialto?" Here goes.

I want to remind you members that our monthly meeting has again approached us. So don't forget Aug. 11 is our meeting day. Outside of having a few more members joining our lodge, we also have a surprise sort of treat for all that attend. Be there and take part.

Last week after calling off our game with Waukegan, on account of wet grounds, Ann, Adie, Bart and myself decided to continue and take part in the annual Pioneers' Picnic. We all enjoyed ourselves.

Our game with Waukegan will take place Saturday afternoon (in Waukegan), Aug. 7. All those who desire to go, let our secretary know, and I'm sure accommodation will be made for your benefit. Come you boosters. Frank Groser suggested that we hold our Mid-West Athletic Conference some Saturday before Labor Day, I, too, believe we should, for there are some matters that have to be straightened out. Our delegates are willing to have it some Saturday. So get them together and let's start the ball a-rolling.

Did you know that romance is in the air again? Yes sir, Joe P. is seen quite a lot with another Jolly Allis member. Did you know that Eddie has his eyes on blonds now? You should see him at the shop.

We had the honor of having the La Salle Mohawks spend the evening with us, and then had our game with them the following day. They all enjoyed themselves.

Well, folks, that's all 'thar' am, fo' thar' hain't no mo'." SNIPPY.

Integrity Broadcast

CHICAGO.—Integrity Lodge softball team will travel to La Salle and play the regular league game with the Mohawks on Sunday, Aug. 8, and on Sunday, Aug. 15, the Waukegan boys will be here to play us at Humboldt Park. This being our last game of our League, let's show them a real time. What do you say, Integrity members?

Sisters Mary and Rose Roycht report having a grand time on their vacation at Livingston, Ill.

Brothers Fritz Baloh and Cerne, of the Detroit Young Americans, paid me a visit. The boys were here for a week-end. Call again, boys, you're always welcome at the writer's home. The SNPJ Milwaukee Day will soon be here—on Labor Day—four weeks hence and what a time they have in store for you! Not a dull moment to be spent anywhere on Saturday, Sunday and Monday, Sept. 4, 5 and 6. Everybody attend and meet old friends in Milwaukee (plenty of good beer there).

Yes, I agree with Bro. Groser about our Athletic Board regarding the changing of rules. The complaints came also from Detroit, Milwaukee, and elsewhere. L. BAFETTI, Lodge 631.

Comments On This and That

By IVAN MOLEK, Editor

Changes in Fraternalism Within the Half Century

What the last fifty years have done to American fraternalism may be shown by quoting a few lines from a fraternal publication:

"At the first annual convention of the National Fraternal Congress in 1887, the following resolution was adopted: 'Resolved, that a fraternal society is an organization working under ritual, holding regular lodge or similar meetings, where the underlying principles are visitation of sick, relief or distress, burial of dead, protection of widows and orphans, education of the orphan, payment of the benefit for temporary or permanent disability or death, and where these principles are an obligated duty of all members to be discharged without compensation or pecuniary reward, where the general membership attends to the general business of the order, where a fraternal interest in the welfare of each other is a duty taught, recognized and practiced as the motive and bond of the organization.'—The fifty years which have passed since that resolution was adopted in 1887 have brought about many changes as reflected in the state statutes as well as in the constitution and by-laws of the successor to the National Fraternal Congress. The resolution of 1887 now reads about like this: 'Resolved, that a fraternal society is an organization without capital stock, organized and carried on solely for the mutual benefit of its members and their beneficiaries and not for profit, and having a lodge system with ritualistic form of work and a representative form of government and which shall make provision for the payment of death, sick or disability benefits or both.'"

The source of the above emphasizes, among other things, the disappearance of the principle of "obligated duty of all members to serve without compensation." It says further that this principle was the foundation of fraternalism—yet, although this foundation is no more, fraternalism still flourishes among us. We have taken other principles for the cornerstone of our fraternal societies, and we are doing pretty well, thank you.

Our own fraternalism has never known much of the ritual, instead, we have long ago built a proud habit to help not only the sick, disabled, widowed or orphaned but also those stricken by other misfortunes caused by natural catastrophes or industrial strikes.

Our fraternalism, therefore, is much loftier and noble among the workers than any original American brand postulated half a century ago.

Such a fraternalism, braced with a social ideal, should appeal to our workers who are not yet members of the SNPJ.

We help the physically disabled as well as those with "disabled ideas." Join and be convinced!

Silver Stars of Yukon

YUKON, PA.—A daily English page for the Prosveta? Of course, nothing else would prove more beneficial to the organ itself and to the Society as a whole. The daily page could provide news and articles that are more beneficial to the member individually rather than the weekly three pages which usually carry lodge news mostly. Then too, the daily page would add English reading subscribers to the list of present day Slovene subscribers. However, if at all possible some of the present fiction page for the Slovenes should be kept and not cast aside wholly. All in all the last convention did a noble piece of work in accepting the recommendation of the daily English page.

Observations—According to reports the Clairtonian carnival was quite a success... Jennie Prince should continue her "scribbling," even if the carnival is over... Flood City having about the largest representation at Hermine... John Rak, Andy Gram, Frank Perchin, and Victor Povirk in an earnest conversation about Johnstown's former strike situation... Henry Previc attending the Veronian affair after the Keystonean shindig... Jack Prejza comes out from hiding... Oh, oh, oh... These come unrecognizable "Oh" of Barberton... Because of dark glasses... Pauline Spik of the Comrades busy once more with her notable camera... Kosela, we understand, is recuperating at home... All delegates, practically, attended the Keystonean affair after their regular meeting... The Wisconsin affair in September.

(Labor Day) will see many Eastern visitors... Incidentally someone in the East should promote or take the lead in procuring a special train or reduced rates...

In answer to hundreds of requests, Joe Koracin, king pin of the Slovene Aces, wishes to announce that they are on the air once more. Joe and his Aces are ready to accept any or all playing jobs, regardless of the kind, private parties, dances, picnics or weddings. Joe Koracin is more widely known as one of the two WWSW accordion team. Frank and Joe, and more recently of WWSW's Slovenes Aces. A few weeks ago the Aces dropped broadcasting but due to popular demand they can now be heard over Greensburg's station WHJB every Tuesday and Thursday, 4:15 p. m. E. S. T. Joe once more plays the accordion while his two pals, Dan Sterner and Onie Sharbaugh play the banjo and saxophone, respectively. Dan also doubles on the guitar while Onie adds the clarinet to his sax tooting. Listen to the boys and be convinced that they are better than ever. MIKE.

MID-WEST LEAGUE

CHICAGO.—A special meeting of the League will be called to order at 3 p. m. (daylight saving time) at the Slovene Labor Center in Chicago, Ill., Saturday, August 14. All representatives are urged to be present. FRANK GROSER, Sec'y.

SCREENINGS

SPRINGFIELD, ILL.—It's with a pleasure, that I believe most Lincolnites look forward to their August meeting. For after all our business has been transacted, we're going out to our large Five-Million-Dollar municipal lake, and have a Fish Fry and Moonlight Picnic. Brother Frank J. Klasins is the "Chef."

We're inviting all members to bring their best friend, and their wives and husbands, to the Lodge meeting, Aug. 20, after which we all will make the trip to the Lake. The charge for the affair will be very small. And as the meeting will start at 7:30, there might be time for a "dip" at the lake beach before partaking of fish and beer. Here's hoping for a good turnout.

At our July meeting we accepted two juveniles into our lodge, namely, Gary Lee Lazar and Marill Collins. At the same time, Mary Brinocar was nominated for membership, our second adult to be taken in this year. By the way, Brother Henry Aubei won the July attendance gift, but he was absent. Whose name will be drawn in August?

We also took up Mooney's last letter, in which is reported persecution by the authorities after his removal from the County Jail (where he was held during his trials), back to San Quentin. We sent letters of protest to the Warden, the Governor, and the President of the Board of Prisons. JOE G. BRINOCAR, Lodge 367.

Badgerland News

MILWAUKEE, WIS.—After a week up in the wild north, I'm back on the job again. The fish I had promised are on the way. They should arrive about two o'clock some Tuesday. (Mostly suckers.)

The time is drawing nearer and nearer for the Labor Day celebration. This gala affair, as you all should know by this time, shall be sponsored by the Milwaukee Federation of SNPJ Lodges. The committee in charge intends to make this affair the most successful of any ever staged in this vicinity. So naturally, in order that their expectations may not fall short, it is essential that every member of any SNPJ Lodge gives his wholehearted support toward this celebration. If you will but contact any member of the committee, you will be told in what manner you may be able to assist at this affair. The committee has thus far promised three very prominent speakers to be present, which should boost the spirits of the members. The speakers expected are: Vincent Cankar, the Supreme president of the SNPJ; Mayor D. W. Hoan of Milwaukee (tentative); and Mr. Christoffel, who is the state secretary of the CIO.

Leonard Alper Jr. has been selected as the chairman of the housing committee. So any member wishing to make arrangements for accommodations kindly contact this member at your earliest convenience to avoid a last minute rush. You may address him at 1019 So. 5th st., Milwaukee. Be sure to state whether you wish hotel or private home accommodation.

The Badger Moonlight Picnic held at Sagadin's Park is drawing near. This picnic is being held by the Athletic Division of our lodge. The date is set for the 28th of August. Be sure you keep this date in mind you will be assured of a merry time. There will be good music, refreshments, dancing, and good Milwaukee pivo.

Other coming affairs are: Socialist Club 37, JSF, a picnic to be held at Sagadin's Park on Sunday, Aug. 14.

Lodge Bled will hold a picnic at Army Lake on Aug. 15. This is being held a week later than originally scheduled.

So kindly take note of these affairs and try to attend them all possible. They will appreciate support, and will in turn attend yours.

Mr. and Mrs. (Louise Tom) are the proud parents of a baby girl. Congratulations.

Bro. Marko Shappeck is visiting Johnstown, Pa.—Frank Bolka, Len. Alper were visitors at the near picnic in Chicago last weekend. (I believe Lenny has an eye on a certain place down here by time.)

By the way, I saw Teddy at a little four-wheeled vehicle other day. He says that he is entering another little Leo in the near future.

I think I'll scam now before a shot—

Excelsiors' Extra

W. ALQUIPPA, PA.—To all neighboring lodge friends and local supporters who have attended our past affairs, we again announce the Excelsiors' Picnic to be held on August 22. Our first selected date was August 1, but due to this date conflicting with the "Ambridge Slovene Day" picnic date, the change was made.

Now for more details. The site of this picnic is ZVONAR'S PICNIC GROUNDS located past the New Sheffield redlight. At the said redlight turn right. Then at the first road make a left turn following the road to a small bridge. Ascend a hill and turn right into the picnic grounds. We hope this information is precise. Nevertheless, in case you have trouble finding the place, inquire along the road, as this place is well known.

Since this is our first picnic of the season, and the last, we think, we need not tell how busy the committee is planning for a day of gaiety. In preparing for this affair, the committee will unite their efforts in the hope of pleasing everyone who attends.

A typical picnic orchestra will be on hand to feature music for both old and young picnickers. The name of it will be announced at a later date.

A most friendly invitation to join the happy throng of picnickers at ZVONAR'S PICNIC GROUNDS on AUGUST 22 is yours, neighboring lodges. Prepare to attend. Our local supporters are giving this picnic

much publicity. Publicize it, neighboring lodges.

Affairs that need your cooperation—Cavaliers' August 14 dance; La Salle's Picnic, August 15; Rank's picnic, August 15.

Commenting on the much-discussed Daily English Page, we greatly like it in view of the editor's explanation of it in the last week's Prosveta. All, of course, realize the need more English subscribers due to change. An English page cannot be without a large number of them. The idea of assigning this page to the fourth or last page is very official.

A suggestion: There should be limit to the number of contributors from each lodge (appearing at single time in one issue). Thus contributor representing his respective lodge would be treated equitably to the lack of space.

Newsy Noisy Notes

Am glad the Clairtonians' Carnival was such a huge success... Although I'm late in doing so, congratulations!

Julia Bogaty, for being crowned Uliarity Queen at Canton. Also the Editor should do their part in obtaining subscribers for the new English page...

Also in getting some more members for the lodge... Advertising the picnic. KEEP MIND AUGUST 22. SPEND WITH THE EXCELSIORS. JEAN SMREKAR, Lodge 72

"A Steamboat in the Moonlight"

STRABANE, PA.—The song, A Sail Boat in the Moonlight, may as well be re-titled A Steamboat in the Moonlight, as far as members of the SNPJ Lodges comprising the West-ern Pennsylvania Federation of English Speaking Lodges are concerned. The reason? Why, the Federation's Moonlight Boat Ride, of course. This ride will be taken on the big Excursion Queen, the Steamer Saint Paul. Friday night, August 27, from 9 to 12 (Daylight Saving Time) is the date selected by the committee for this affair. The steamer is docked at the foot of Wood Street in Pittsburgh.

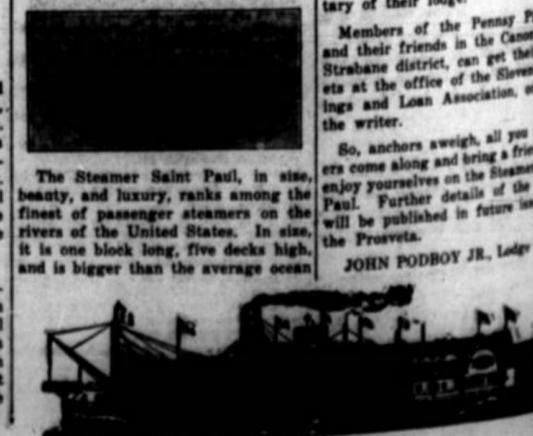
The observation deck, a vessel spot by day, is even more popular by night. The huge dancing saloon, 212 feet long and 40 feet wide, easily accommodates 2000 dancers. Music in the salon is furnished by Charles Creath and his eleven madcap "Cotton Pickers." As a feature with the orchestra is the Marable, wizard of the ivories, at piano.

Tickets for the boat ride must be purchased in advance, the price being 60c per ticket. Members contemplating attending this affair can secure tickets by contacting the secretary of their lodge.

Members of the Penny Pioneers and their friends in the Canonshere Strabane district, can get their tickets at the office of the Slovene Slings and Loan Association, or from the writer.

So, anchors aweigh, all you Slovenes come along and bring a friend to enjoy yourselves on the Steamer Saint Paul. Further details of the affair will be published in future issues of the Prosveta.

JOHN PODBOY JR., Lodge 367

Summary of the Proceedings

ELEVENTH REGULAR CONVENTION of the SLOVENE NATIONAL BENEFIT SOCIETY

SESSION 9—May 22, A. M.

(Continued from last week)

Resolution Regarding Matters of Principle

Resolved, That the eleventh regular convention continues to work in the light of its principles as it has in the past, and be it further

Resolved, That our Society defend democracy in this country or any other country where it can give moral support to people's rights. We condemn fascism in any form and wherever it has risen. Our official organ shall be a fighting defense against this greatest enemy of the people's liberty, and be it further

Resolved, That we condemn the partial dictatorship and its censorship in Yugoslavia, from whence the majority of the members of this Society have come. All sympathy is extended to labor organizations in Yugoslavia and their publications in their attempts to aid in the establishment of democracy; to them we shall offer moral aid as heretofore, and be it further

Resolved, That the Society shall support all cultural activities of its Branches and all other cultural organizations which are in agreement with the principles and traditions of the Society. Among these are the Educational Bureau of JSF, located in Chicago, Illinois, and the Cankar Foundation, located in Cleveland, Ohio, whose purpose it is to publish a monthly magazine. The Supreme Board shall be empowered to discontinue endorsement of either or both of these institutions whenever they deviate from the path and principles set by the principles and traditions of the SNPJ, and be it further

Resolved, That the Executive Committee shall sponsor progressive propaganda among the women and interest the greatest number possible in the activities of this organization. The convention endorses the organization of the Progressive Slovene Women, with offices in Cleveland, Ohio, so long as it upholds the traditions and principles of the Society, and be it further

Resolved, That since one of the most important problems of our organization is the educational and agitational work among the youth, the eleventh regular convention delegates to the Executive Committee and the Supreme Board to conduct special campaigns for securing new members from American-born Slovenes in cooperation with the English-speaking Branches. The Executive Committee or a special educational committee to be elected by the Supreme Board shall sponsor cultural activities among the youth as well as athletic activities with the amount set forth by this convention.

Resolution on Publications ordered to be mimeographed before taking action upon it, upon motion of Bro. Trojar.

Committees on Investigations, Applications and Complaints

Lodge 16. Committee proposes that Supreme Board be given power to cancel debts of all members into the mortuary fund for the time of their passivity, according to their discretion. — Approved.

Joseph L. Tihl, Jr. allowed the sum of \$50 for his operation. — Approved.

Lodge 215 application cannot be considered since it lacks the proper lodge approval and officers' signatures.

Lodge 69. Remainder of death benefit for the sum of \$400 to be paid to beneficiaries of Bro. Šuštaršič, since there is no proof as to whether it was a case of suicide or murder.

Lodge 56. A case of an unnecessary amount of correspondence over an insignificant matter with poor cooperation both from the local Branch and the Supreme Board. Entire matter to be dropped. — Approved.

SESSION 10—May 21, P. M.

Total of 236 delegates and Supreme Board members present. Report of Committee on Investigations, Applications and Complaints.

Lodge 318. Case of Kasper Medizer left for solution to Executive Committee.

Lodge 19. Appeal of lodge cannot be granted, since many lodges were affected in the same manner by frozen bank assets.

Lodges 549 and 638. The decisions of the Supreme Judicial Committee upheld in this instance.

Lodge 204. The case will be submitted to the Supreme Judicial Committee.—Approved.

Lodge 17. Case of Joseph Kimel to be submitted to Supreme Secretary to reach a decision with the Executive Committee.

Lodges of Harwich, Pa. Application of lodges that Society buy bonds for the Home or Hall they intend building left to Finance Committee.

Motion of Bro. Terčelj for \$100 donation to these lodges of Harwich, Pa. approved.

Lodge 153.—Member who is suffering from incurable disease allowed \$25.00 from special benefit fund.

Lodge 611. Applicant allowed \$25.00 from special benefit fund.

Lodge 142. Matter left to by-laws committee to formulate clause regarding appeals.

Lodge 486. Same as for Lodge 16 accepted at previous session.

Lodge 79. Approved that beneficiaries be paid death benefit of deceased Bro. John Valentini, member lodge 67.

Lodge 174. Approved that remainder of \$400 death benefit be paid for Bro. John Ivančič.

Lodge 474. Approved that death benefits of Paul Fortune be paid with deduction for court expenses by the Society in this connection, and under condition that beneficiaries send in the certificate of the deceased.

Lodge 566. Remainder of \$500 death benefit of Fr. Zalaznik, who committed suicide, allowed.

Lodge 292. Compromissorial claim of \$210 of deceased Bro. Simon Dolinar to be paid.

Lodge 91. Lodge in Johnston City, Illinois, allowed \$50 from special benefit fund to be used for payment of assessment for old members in community which was hard-hit by floods.

Lodge 393. Former members John and Martha Bozanič must be medically examined before allowed to reenter Society.

Discussion on resolution concerning publications, which is returned in mimeographed form by the Resolutions Committee. Accepted as follows:

Resolution Governing SNPJ Publications

Resolved, That the Slovene National Benefit Society shall issue two regular publications to expand its jurisdiction and for the

education of and information for its members. These publications shall be the daily Prosveta and the monthly Mladinski List. The Prosveta shall be issued every day except Saturdays, Sundays, legal holidays, and the First of May, when these fall on the day the paper is issued. The Mladinski List shall be issued monthly and in Slovene and English languages, and

Resolved, That the Executive Committee with the editor and manager of the Society's publications shall be authorized to make all changes regarding subscriptions, advertisements, format, number of pages, and other matters concerning Prosveta and Mladinski List; it shall likewise continue the policy of grouping 5 members of a family who receive the weekly for one daily subscription, and

Resolved, That the Supreme Board is authorized to give financial support to the daily Prosveta from the administrative fund in the event the daily becomes endangered. It shall also be authorized to permit publication of special publications if the interests of the SNPJ demand it, and

Resolved, That the daily Prosveta shall, above all, serve as propaganda for the SNPJ, and, secondly, education for labor principles and culture in the light of the freethought principles and industrial democracy. The Prosveta shall support the industrial union movement, cooperative movements, and political action of all the labor organizations democratically inclined, which sincerely lead the way to the organization of a mass party of workers and farmers in the United States on the basis of a production-for-use program, and

Resolved, That the convention further decides that members of the SNPJ may express their ideas in accordance with the Declaration of Principles; however, they must be sanely expressed and based on facts and without personal attacks. Criticism shall not be restricted in the organ; however, the duty of the Editor shall be to reply in accordance with the SNPJ principles and that he uphold the Declaration of Principles. Every communication must be accompanied by the member's signature and lodge number, and

Resolved, That the Mladinski List, issued for the juvenile members of the SNPJ, shall be edited in a popular style and shall contain fiction, educational and entertaining material in a simple style and on the basis of freethought and labor principles. In order that the Mladinski List be popular with the young members and that it may fulfill its educational work as intended, it shall be the duty of the Editor of the Society's publications to conduct a monthly column of lessons or contests consisting of proper educational questions. Answers to these questions will be accepted only from members of the juvenile department of SNPJ. To this end, the Society shall establish a fund for Mladinski List sufficient for the full period before the next regular convention. The winners of these contests shall be recommended by the Editor; however, the prizes shall be determined by the Executive Committee. The Supreme Executive Committee shall further determine any temporary suspension, if it is deemed advisable.

Report of Committee on Salaries

Per diem for all Supreme Board officers and delegates: \$9 per day. (Bro. Gorše, delegate and recording secretary excepted, since his salary was arranged previously.)—Accepted.

The committee presents the following wage schedule for Supreme Officers:

Supreme President.....	\$65 per week
First Vice-president.....	\$15 per month
Second Vice-president.....	\$15 " "
Supreme Secretary.....	\$80 per week
Assistant Secretary.....	\$50 " "
Supreme Treasurer.....	\$60 " "
Editor of Publications.....	\$55 " "
Manager of Publications.....	\$50 " "

After much discussion as to the wage increases, the schedule is returned to Committee on Salaries to make changes in the light of the discussions given.

A telegram of greetings is sent to Lodge 750, newly organized English-speaking branch, upon motion of Bro. Klanšek. (Continued next week.)

Your Health

Pre-Marital Health Examinations

An important law has just been put into effect in the State of Illinois for prevention of venereal infection through marital relations. This law should be adopted by all states as it would mark a great step forward toward healthier life.

In a few European countries, especially Germany and Turkey, pre-marital health examinations are compulsory; in other countries they are voluntary, but encouraged; and in some cases are voluntary under pressure. In this country nothing has been done, though a small percentage of persons about to be married do consult their doctors upon the points at issue, or some of them.

From the medical point of view, marriage may fall from five reasons—carriage of hereditary defects of grave character; disease of one partner communicable to the other; serious disease of one partner, which must cause serious disability or early death; mental maladjustment, and mutual incompatibility.

Effective July 1, 1937, the Illinois law requires that both parties to a proposed marriage contract be physically examined for venereal disease within fifteen days prior to the issuance of a license to marry. It is necessary that the examination, which must be made by a regularly licensed physician, include a blood test for

syphilis and a microscopic test for gonorrhea. County clerks may not legally issue a marriage license unless there are filed with the application two certificates signed by the examining physician indicating that no evidence of venereal infection was found in either of the two parties to the contract. The law requires that a copy of each of two laboratory reports be attached to the certificate.

The purpose of this law is to prevent the spread of venereal disease through marital relations and offers a splendid opportunity to do much more for people about to enter into one of the most important of all contracts. During this examination probably symptoms of other serious diseases may be found, such as tuberculosis, diabetes, kidney trouble, high or low blood pressure, etc. Tuberculosis is prevalent among people between eighteen and thirty-five years of age, the group which contributes a majority of the marriages.

Treatment of all detected diseases found by the pre-marital examination is highly important in order to dry up sources of infection and stop the spread of these diseases. JOHN J. ZAVERTNIK, M. D.

Lodge Letters

PIONEER ATHLETICS

CHICAGO—Sunday, August 1, the Pioneers defeated the Integrity baseball team by a score of 10 to 1, thereby accomplishing their first win. Stanley Zadel pitched a beautiful game, in fact he has pitched very well in all the games played this season—and with his big brother

Charlie on the receiving end for the first time, Stanley breezed in with a victory very handily. We hope that Charlie sticks with the team for the rest of the season, for we can expect to win the rest of the games with his remarkable all around play. Of course we can't give all the credit to the players, for in Lefty, we have the

shrewdest coach in captivity. We hope he signs up for many seasons to come.

Special Meeting

The Pioneer division of athletics will meet in a special meeting at the SNPJ hall, Thursday, August 5, at 8 p. m. sharp. We urge every Pioneer to attend this meeting, as many important topics will be discussed—future policies for athletic, bowling, etc. Make it a point to attend, and with your cooperation, we can put the Pioneers on top and have a grand time of it to boot. GUS KRAMER and GEORGE CURDA, Lodge 559.

STRABANE PIONEERS

(Continued from Page 6)

recovery, Frank. The gracious Frances Podboy, being vice president, took the chair for the evening.

Our dance Saturday was very successful, as usual. We sincerely appreciate the patronage of all neighboring lodges and all other friends who attended. We take this opportunity to thank you. Praise must be given to our entertainment committee also for their splendid work in making every affair held a success.

For discussion: Which girl from our club—meeting night—called out to her husband (a mile away) and he answered (a la Tarzan)?

Who knows of a good reducing diet for some of our girls who claim they are positively fat? (Personally I don't see any truth in their claims.) Who is the sweet lassie from our club who thinks a lot of a certain Ambridge chap?

Who is going to be the next (soon-to-be) bride? Right now there are 9 girls single and nine married.

What are you going to take to our next meeting held at Anna Kaminsky's, steak or wieners? Well, we will let you decide until then (bring both, if you like). MARY KOVAL, Lodge 589.

J. Z. JRS. BRIGHT SPOTS

LIBRARY, PA.—The J. Z. Jrs. regret very much to inform all their SNPJ friends, that they will be unable to hold any picnics this summer. In other words, there will be none on Sept. 5, as we had planned. We may hold a dance in the latter part of Sept. If not, we do want you to keep in mind our Anniversary dance which, most of you know, falls on Thanksgiving.

Well, after a good four or five years rest, the Clairtonians certainly awoke with a great start. Their affair on July 18 was a huge success "all way round," so we heard. The day was well spent with a dance pavilion that

was very good, and a grand floor show, to top it all. The J. Z. Jrs. all reported having a marvelous time, and were only sorry that there could not have been as many members represented from Library as there were from Canonsburg.

And speaking of Canonsburg, the J. Z. Jrs. were heading that way on July 31 to attend another one of their dances which we always manage to enjoy. KAY LIKOVICH, Lodge 386.

Etbin Kristan Will Edit New Slovene Monthly

CLEVELAND, O.—During the past year several articles mentioning the fact that there is a definite movement among the Slovenes to establish a literary monthly in honor of the foremost Slovene literary man, Ivan Cankar, have appeared in these pages. Now, after a little more than a year of sincere and sustained effort, the people who have sacrificed their spare time and much energy and money are ready to announce the publication of the magazine. It is to be distributed in mid-August.

The magazine, as we have already intimated, is one which will be an expression of the cultural heritage of the Slovenes. It will be an attempt to safeguard the best there is and to develop the best talent existing among us here in America today. Mr. Etbin Kristan, a personal friend of Ivan Cankar, is to edit the monthly. Though advanced in years, he has the idealism and the energy of men much younger than he and is willing to throw these into the establishment of a true monument to the memory of his friend. Idealists never die in spirit. They are led on and on and set goals for themselves which to the ordinary mortal are unattainable, except in comparable degree.

Such a man is the editor of the new publication. He has the definite conviction that only the purest and the finest of literary material shall be allowed to make its appearance in the magazine; that there shall be no taint of a political nature in the ordinary sense of the word, although progressive ideas based upon fundamental human values will not be stifled; that the magazine shall serve as a medium for the encouragement, through constructive criticism, of any aspect of the contributions submitted; in a word, it is to be literary. By literary, in the sense which Mr. Kristan has in mind, is meant that there will not be

a hodge-podge and plethora of sounding words and phrases cast into metaphor which is unintelligible but language which is pure, simple, and which expresses a thought within the comprehension of those who may not have had "gymnasium and university instruction.

These, in brief, are the fundamental conceptions upon which the new magazine is founded. Anyone of the vanguard who has a smattering of language of his parents will understand and appreciate the value of the magazine.

Naturally, a project such as this not founded upon thin air, but nanced by its beneficiaries. To the contribution of its readers subscribers. Although the group has been actively engaged in gaining for the magazine, it has achieved a quota sufficient to publication, the continuance of it is dependent upon a much wider circulation. Therefore, a request is that those who would like to be subscribers and supporters of the venture send in their subscription to the writer at 11302 Euclid av. to the office of the "Cankarjevnik" in the Slovene National Building at 6411 St. Clair ave., Cleveland, Ohio. Subscription rates: \$3 per year; \$1.75 for six months for an individual copy. We think anyone who appreciates the things will give his wholehearted port to the finest literary magazine published in the United States. Free copies of the first edition will be available on request.

JOHN J. ALIO

Najboljše starokrajše kose vsega sveta

razpoložamo v vse kraje, po plačamo ml.—Pošilite pošto na nico Money Order s naravnimi Kose zvane "STONICH" 26, 28, 32 palcev dolge, s rinka..... Kose POLERANKE bolj otke, 32 palcev dolge, po..... Kosiča lopo izdelana po..... Brusilni Bergamo kamni..... Klepalno orodje težko po..... Srpi veliki za klepat..... Ribelni za repo na dva neta..... Motike ročno kovane..... Motike velike za trije okopati..... Naslov napišite samo: STEPHEN STONICH Chisholm, Minn.

To the Members of the SNPJ and English-Speaking Lodges:

Brothers and Sisters:—

The SNPJ eleventh regular convention passed the motion of an English-Speaking delegate that after Jan 1st next the daily Prosveta shall publish a page of reading matter in English regularly, provided, however, that the last half of this year the sentiment of the E. S. membership creates a sizeable demand for such a page. It is now up to you, members of the English-Speaking lodges, to create this sentiment not only by words, also by deeds!

You know that the publication of the daily Prosveta is made possible only by the regular subscriptions. The daily Prosveta is read only by those who subscribe for it; therefore, the subscribers must be considered first. The daily English page means ONE PAGE LESS IN SLOVENE; furthermore, this means that our old Slovene subscribers will get less reading matter in their own language, although their subscription rate will remain the same. But, we are hoping the old subscribers will gladly sacrifice one page if they are assured that the English readers will also subscribe for the daily and thus help them to keep the daily afloat.

Therefore, the academic endorsement of an English page in the Prosveta is not enough. If you want your page, you are called upon to pay for it with the advance subscription or with a signed pledge that you will subscribe for the daily Prosveta on January 1st next. Such action by an adequate number of members of every E. S. lodge will be the only assurance that the real sentiment for the daily English page is here.

Act now! Subscribe for the daily Prosveta now! Or sign the subscription pledge below now!—We must have the answer soon. Brothers and Sisters, what is your answer?

PHILIP GODINA, Manager SNPJ Publications

Do You Want an English Page Daily? IF YOU DO, THEN PLEASE ACT AT ONCE!

The Eleventh Regular Convention of the Slovene National Benefit Society passed a resolution commanding that we ascertain whether we "should" or whether we "should not" publish an English page in our DAILY PROSVETA. To be enabled to publish such a page we must get at least, let us say, about ONE THOUSAND NEW SUBSCRIBERS. These must be either paid in advance or pledged, so that they will be paid as soon as an English page is started.

SUBSCRIBE NOW! If we do not obtain enough NEW subscribers, or if for some other good reason shall not be able to include an English page as proposed, then Prosveta shall refund ALL money paid in advance to each and every individual subscriber.

U. S. AND CANADA:		CICERO AND CHICAGO:	
Non-members	\$4.00 per year	Non-members	\$7.50 per year
Members, 1 Weekly included	4.00 " "	Members, 1 Weekly included	7.50 " "
" 2 Weekly "	3.00 " "	" 2 " "	5.00 " "
" 3 " "	2.00 " "	" 3 " "	3.75 " "
" 4 " "	1.50 " "	" 4 " "	2.50 " "
" 5 " "	Free " "	" 5 " "	1.25 " "

Kindly fill out this blank; mail it to Prosveta,

enclosing proper amount for subscription:

Mail this coupon to: PROSVETA DAILY "SUBSCRIPTION" 2617 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Name..... Lodge.....

Address.....

Town..... State.....

1 yr. (PAID) Amount Enclosed \$.....

1/2 yr. (PAID) Amount Enclosed \$.....

To: PROSVETA DAILY "SUBSCRIPTION" 2617 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Name..... Lodge.....

Address.....

Town..... State.....

1 year (PLEGDED) Amount \$.....

1/2 year (PLEGDED) Amount \$.....

Retain receipt for your record: "SUBSCRIPTION" to DAILY PROSVETA 2617 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Name..... Lodge.....

Address.....

Town..... State.....

1 yr. (PAID) Amount \$.....

1/2 yr. (PAID) Amount \$.....

"SUBSCRIPTION" to DAILY PROSVETA 2617 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Name..... Lodge.....

Address.....

Town..... State.....

1 year (PLEGDED) Amount \$.....

1/2 year (PLEGDED) Amount \$.....